

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నవంబరు నెల 23వ తేది శుక్రవారము
దశ రోగ నివారణ మందుల వర్ణనము, శాస్త్రమున శుభ పాఠము గా.

No 196

సంచిక ౧౯౬

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

శక్తిని దబ్బితో నహానీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము శ్రీకృష్ణపీఠానికి అంకితము. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశక్తిబలమును మాయమందుగా నొకలుమందులను గొలుచుముగలుగను. మంచితాచిటిని చూచిగొనిన మోక్షముగలుగదు అమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"

Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

"రాక్షాసగురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

పి. పి. నహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబాయి

ది మద్రాసు ఆయాగ్యేదిక్ ఫర్మసి, (లిమిటెడ్)

మద్రాసు, హంటురోడ్డు నందుండు మైసర్స్ టాకర్ అండ్ సన్స్ వారి భవనమునకు ప్రక్కన నుండు నెం 2/4 రు భవనమున మృతాంజని ఏర్పాటు చేయబడినదియు, మా మానెజింగు డైరెక్టరు, శ్రీ డా॥ వైద్యులు వారు అమృతాంజనమును కండికా దాక్టరు ఎస్. వి. శ్రీరామచార్యులు, పి. టాక్. డి. ఎస్. సి. గారు, శ్రీనివాస, అదివారం, సె. వైద్యులందు మద్రాసు, కుడినది తెలుగుదేశ కామలందు రోగలను డి. కి. లి, వారి సహా కౌన్సిలర్. అది మేము ఇందుములముగా ఎల్లరకు తెలియజేయుచున్నాము.

ప్రాంతాఫీసు,

2/4 హంటురోడ్డు, మద్రాసు, } ఇదము 1 xంటలనుండి 10 xంటల వరకు
హెడ్ ఆఫీసు } సామాన్యము 4 xంటలనుండి రాత్రి 7 xంటలవరకు.
44 నోబిల్స్ వాయు వీధి, చార్లీ బౌడి, మద్రాసు. } పం. 10-30 xంటలనుండి,
సామాన్యము 8-30 xంటలవరకు.

మీరు ఫెజిటాల్ నబ్బును ఉపయోగించితారా?

లేకపోయిన, యిప్పుడే ఉపయోగించుకు సారంభింపుడు.

తెలుపు, పరిశుభ్రత, రసము, మున్నగువాటికి పేరు పోయినది.

వైద్యులు పశుభిము, తెలుపు, మహానలనట్టి సబ్బునే వాడవలె నని సలహా నిచ్చుటకు జైషియం దుండుకొనుడు.

ఉప్పనీటిలో కూడ నురుగు భారాళముగా వచ్చును.

ధరలకు యితర వివరములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు:

The Business Manager, Kerala Soap Institute, Calicut.

నయముగా దొరకు యిదే మాదిరి సబ్బులను వాడుటను మానుడు.

(1)

వెల్లింగుటన్ సినిమా 953

17-11-23 శనివారము నుండి 28-11-23 తేది శుక్రవారము వరకు
సామాన్యము 6-15 xంటలకు రాత్రి 9-30
xంటలకు ప్రదర్శింపబడును.

శనివారము, అదివారములందు మాటిని 2xంటల 9-15 xంటలకు
ప్రథమ మంజులకు ఆర్కేగమున కలగజేయుచున్న

పెరిల్లు ఆఫ్ ది యూకాన్ విల్లియం

డెస్టాండు అను సుప్రసిద్ధనటులకు గలదు.

అలాహాబా జరిగిన ఒక గొప్పదైర్య సాహసకృత్యము విశ్లేషి
నూతనమైంది మద్రాసు. రాత్రువారము 4, 5, 6, 7, 8 ఖలు తి భా
గములు. గామియాట్ గ్రాఫిక్ యూనివర్స్ టెక్నిక్ నేనవర్
హౌస్ వివరములు మద్రాసులోను.

అందరును వాడతగిన

మామదన మంజరి టూనిక్ మూత్రం

పీటికామడులే అయిదున్ను, అయిదు, అయిదు, అయిదు
దలగునవి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు పట్టి సేతికా
వైసు మంచిదెందు నిమ్ము 40 మా గల నుండి 1.5 కి భవరూ-1
వైద్యవిద్య కాలనీవారి వ్రాసిన ఉచితముగా పంపించును.

రాజవైద్య సూరాయణజీ శేకవతి

37 వైద్యములో మద్రాసు.

వగుల్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1.కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0
1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోస్టేజీ 0-5-0 మాత్రమే.
అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, శీతగాలి
లన పగిలి నీరుకారుటయు, జలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈ
తెలమును రాచిన పగుల్లమని జలపోయి మంచినర్మము రాగల
దు. పగుల్లనొప్పియు నయవగును. స్వల్పక్రమము. కాలి వగు
శ్మవ ఈ తెలము అత్యంతోపయోగరము.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

“బైరాగి చిటికీలు”

ఇందు గొప్పమహాత్ములగున నుపాప్తమైన అనేక
కవులగుటయు, కుద్ధియలు, అద్భుత, వైశ్యవనాశ్చయము
లపు. ఈగంధము బోధకారార్థమై ప్రవర్తించబడింది.
12 ప్రతియొకరు కప్పకవుడనైన దని యొక పారి చదివిన తెలి
యను. ఎల్లరకును బోధకమును. నులభ్యతెలిసి వ్రాయబడినది.
వృక్షచదువుడు. ఇందలి పరమహంసకీయము చేసి నుభించును.
1 ప్రతి పోస్టుఖర్చుకాక 0-8-0. 1098
“రెండుప్రతులు ఒకేసారి కొనిన పోస్టుఖర్చులు వితము.”
ఆంధ్రగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

మెస్సరిజము

నేర్చుకొనుడు
మా “సమ్మోహనము”
పుస్తకము చదువుడు

వెల రెండు రూపాయలు మాత్రమే కార్డు
వ్రాసినచో యితర వివరములు తెలుపబడును.
అడ్వైన్-ప్రాఫెసర్, నేఖర్, మెస్సరిజ్సు,
ఏలూరు.

హిందూగృహము 12 అణాలు.

జైండు!! ప్రహసనములు 204 పేజీలు

- 1 జాతరచరిత్ర, 2 బ్రాహ్మణచేదప్రము 3 పెండ్లియాటలు
4 తాళముచెవి 5 కట్టుబాట్లు 6 పాతలత్ర కొత్తాడలు
7 గయ్యాళిగారి 8 పాఠశాలపాడుపెత్తనం 9 ముసలి
మగడు 10 తమాషాపరకులము 11 స్త్రీలమీటింగు 12 పీట
లమీదపెండ్లి 13 బుడబుక్కలవాడు 14 వొంగసంస్కార
15 ఝట్టానైవేద్యం 16 సారకాయస్వాములపరకాయుపవే
ము 17 కుక్కకాటుకు చెప్పుచెప్పు 18 మునుగులో గుడ్డుబాట
19 ఆంధ్రులసోదన పరివహారాధనము 20 మందులమారి
రాధర్మ 21 శాఖకు విడ్డ 22 స్కూలులో శిక్షాశిక్షేషు.
మంజువాణీప్రెస్, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

రత్నపురుష లేహ్యం

శుభవ్యాసలవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్ల
వర్ణమును పోషించి బలముకలుగజేయును ఈమూలికా మహిమ
తెలిసికొనవలెను. విశేషించి వ్రాయ నవసరము లేదు. శే 1-కి
రు 3-4-0 లు. మె. లేహ్యము - అన్ని పే. శోకములను అద్భుత
ముగా తుడుర్చును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0. కేటలాగుజులెరియు.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

418 రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

గొప్ప తగ్గుధర! జాతకరత్నము వ్యాకరణము!!

జ్యోతిషశాస్త్రము ధర్మశాస్త్రము వేద ముఖ్యమైన లేక యేసంగ
తగ్గుధరములను క్యాతకరత్నము రీడింగుతో సహా యొన్ని శంక
తగ్గుధరములైనను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కరలేకలే
తమంతట తమ వ్రాసికొనవలెను. ధనము, సంతానము, ఆయు
రాశోగ్యములు మున్నగు వ్యాధికభావములతో మీ మీ జాత
కములను మీరే వ్రాసికొనవలెను. ఇది యింటిజ్యోతిషము.
దీనివెల రు 2-0-0, వెలఖరలోగా కొనవారికి 1-0-0 మాత్రమే.
(164) గ్రేటు యిండియన్ జ్యోతిషాలయము,
భువనగిరి, విభావజిల్లా.

వృత్తాంతలేఖలు

రెడ్డిగూడెం

(కృష్ణా జిల్లా)

కృష్ణాజిల్లా తిరువూరుతాలూకా రెడ్డిగూడెం శ్రీరాజ
గోపాల గ్రంథాలయముందు నుమారు 600 గ్రంథములు గలవు.
కృష్ణాపత్రిక; ఆంధ్రదినపత్రికలు వచ్చుచున్నవి. (తెలికివారము
భజనజరుగును. గ్రంథాలయ కర్తవ్యము ఈసంవత్సరము ఆంధ్రభాషా
యోగకాలము (15) పదిహేను రూపాయలు కనూలుచేసి
దీపావళివాడు బండరు ఆంధ్రభాషాతాళకాలవారికి పంపి
కారు. పురజను లగు వైశ్యసోదరులు ఎక్కువ అభిమానముతో
గ్రంథాలయమునకు ధనసహాయము చేయుచున్నారు.

నారాయణవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)
గాంధీవిజయము

శ్రీయతులు కొత్త రామశ్యాశ్రమిగాడు రాగిమాను
జయరాజాయుడు గారు గాంధీమహాత్ముని ఆయురారోగ్యమునకు
కున్న, శిష్యులుగా కారాగారవిముక్తిని పొందుటకు
సమగ్రమ అభిషేకమున్ను, అర్చనయు జేయించిరి. గ్రామస్థులకు
దర్శనదనమును పంపిచెట్టిరి.

వొంగతనములు

వొంగతనములు మెండుగా నుండుటవల్ల యూరుకారు
సర్కారువారిని నుమారు రెండుసంవత్సరములకు నుండు ఒక
బొటు పోట్టునైనను పెట్టవని కోరిరి, మాడు మైక్రూటరము
తోపా పోలిసుస్టేషన్ కు యందుటవల్ల బొటుపోలిసుస్టేషన్ పెట్టు
టకు సాధ్యపడదని చెప్పిరి. సహాయరాకరణమువల్ల కల్లు
సారాయి అంగర్య ముాయబడినది. వొంగతనములు నిలిచిపోయి
నవి. సహాయరాకరణము అణచుటకు వోక పోలిసు బొటు
స్టేషన్ వెలకొల్పిరి. శ్రీయత రంగశ్రీగారిని కాకాగృహము
వది కల్లు సారాయి దుకాణములు మరల బడిటికి తెచ్చిరి
కల్లు సారాయివల్ల నేరగాం ద్రుడనగు వీధి లయిరి. కాలుగు
మానములుగా వొంగతనము పోలిసు బొటు స్టేషన్ కు సమీప
ములోనే జరుచుచున్నది. కనలు పోలిసువారి సభరక్షమీత
నవ్యము లేక ఫిర్యాదులు కూడా యిచ్చులేదు. వర్షము లేని
దానికల్లు చెరువులు కొంతలేదు. నేరగాంధీ వ్యాపారము నిండా
జబ్బుగా నున్నది. ఇంత హింసాత్మకమునైనప్పటికిని కల్లుసారాయి
దిన మొకటికి రూ 50 లకు అమ్ముచున్నది.

పత్తికొండ

(స్వకీయవిలేఖరి)

నవంబర్, 19:—18 వ తేదీ ఉదయమున 7 గంటలకు
కర్నూలునుండి కాంగ్రెసుమొదలు బందరు కత్తికొండపురం
మున కదిలెంచి శ్రీయత వసం శంకరశర్మగారి గృహముందు
బసజేసిరి. మధ్యాహ్నం 1 ఘంటకు మండలకాంగ్రెసు మీటింగు
20వీ అందలి తీర్మానములు ముగించి సభ తరిమి ముగిసింది. 20వీ
అవల సాయంత్రం 4 గంటలకు మండలమీటింగు సమీపించిన
మిడిలే నూలువద్ద ఉత్తమాక మొంపింపబడింది గ్రామయంత్రులు
వందోరామాలకుమార్ వారికి ఉత్తమమండలకాంగ్రెసుమారు
70-80 మంది విచ్చేసియుండిరి. అవల ప్రారంభమున శ్రీయత
పాణ్యం రామచంద్రయ్యగారును మరల శైలశశోకుల మహా
నందయ్యగారును కొంతవరకు పామరులకు తెలియపట్టుగా
కొన్ని విషయములను వివరించిరి. పిమ్మటజగత్పూరిసిద్ధిసోదిన శాశు
కుండగు శ్రీయత గాడిచెల్ల వాసనకొత్తవరాధుగారు లేచి
సభ్యులకు కాంగ్రెసువిషయమును గురించియున్న ప్రజలకు
ప్రాచారాధారమునకు వేసమత్త ప్రధానమునన్నీ వాటినిగురించి
కొన్ని విషయములను ప్రస్తావన చేశమున కదిలెంచిన డౌను
తేలికగురించియున్న బహువిషయములను సమీక్షించి భావ
లూరితమగు కొన్ని కర్తవ్యములను జరిపించుచు, తన భావములను
వివలముగా చూపుచు ప్రేమనుజెల్పుచు ఉత్తమాభివృద్ధిని గో
రుచు కలియుగ శత్రుడగు యా గాంధీమహాత్ముని సంతకమును
మిక్కిలిగంభీరముగా నువ్వనెంచి 6 ఘంటలకు సభముగింది.

నందిగామ

(ఒకవిలేఖరినుండి)

ఇటువొక పుస్తకభాండాగార మొనలేను. పూర్వము స్థాపి
చిన గ్రంథాలయ ముగిరించి. ది. పురవాసులందఱు గలసి తాలూ
కాలోని ధనవంతుల సహాయముతో రీసింగురూమును స్థాపింప
వలయునని ప్రయత్నించుచున్నార. ఆచిర కాలములో గార్య
రూపము చాలవలె ప్రయత్నములు జరుగనున్నవి.

బొంబాయి ప్రామాణ్యము

ప్రామాణ్యము పరిశోధన ఫలితములు తృప్తికరముగ నున్నను
బొంబాయిగ్రంథ్య ముక్తమంత యభివృద్ధి లేదు. జిల్లాబోర్డు వారి
యజ్ఞలంఘనములో నీపాతకాల యచిర కాలములో నిర్మింపబడిన
సూచనలు గలవు. విద్యార్థులకు భోజనవసతి గృహమును నిర్మించి
కమిటీ సహాయముచే నిర్వహించుచున్నాడు. బొంబాయి వ్యయ
ములు చాల తక్కువ యగుటయే గాక ఆరోగ్యకరమగు నటుల
సదుపాయములు గావించి బడుచున్నది. ఉన్నత తండ్రిలోని
బొంబాయి వక్రమున నున్న ప్రదయను లిఖిత పత్రిక చిరకాలము
నుండి యాపాతకాలముండి వెలువడుచున్నది. పత్రికలలో ప్రయ
కింపవలెన వ్యాసములందు తెప్పలు విద్యార్థులు వ్రాయు
చున్నారు.

ముక్కోటి ఏకాదశి

ఈయనకృతము నివట చాల వైభవముగ జరగాము
నుండి తాలూకా పాదుల యాదరణమున వెలవేర్చుచున్నారు.
ఈ సంవత్సరము మిగుల గొప్పగానుకృతములు జరుపుట వారి
కథాకాలమేమెలు జూచివుండి వారిభాగవతములు, గానసభ
లు జరుపుటకై దీప్రయస్కషుకన్నములు జరుగుచున్నవి. విద్యా
వంతులు సులువున విచ్చి కార్యక్రమములలో బాటకొనుటకు ఆ
హ్వానింపబడుచున్నారు. నందిగామ వాసులకు ముక్కోటి
యొత్సవముల మూలమున వారికధలను దమితమగు నుత్సాహ
శక్తి కలుగుచున్నది. మొత్తము మీద నీతాలూకా వాసులకు
దటికి యొక్కోటి యొత్సవము కూడలియైన సమ్మోలకమునకు
మంచి యోగకాళము కలిగియున్నది. బాలాజిదాసు నీకంత
దాసులొనగు నుపరిధి వారికభావన లీసంవత్సరము నుడవత్తు
రని కార్యక్రమములలో బ్రకటింపుచున్నారు.

గుంటూరు

(ఒకవిలేఖరినుండి)

సుబ్రహ్మణ్య ఘనాపాతీగారు
శ్రీ కంభకోణం వాస్తవ్యులు బ్రహ్మశ్రీ సుబ్రహ్మణ్య
ఘనాపాతీగారు విన్న పోతువారమువరకు 93 కోటలు ముగి
గొవిందరాజులు శ్రీనివాసరావుగారి గృహముందు శ్రీ వాల్మీకి
రామాయణ పురాణకలనము గావించిరి. వేదము ఘనాంతువా
కల్లు స్వాధీ మో వేదరూపమును రామాయణమును వారికల్ల
స్వాధీనము. పుస్తకాపేక్షలేక వెనకముందు కడవుకోనక తు
జాలు మెయిలకన్న వెక్కుడువేగముగా భక్తిరసము ప్రధాన
ముజేసి తక్కిన హాస్యాదిరసముల శంకరాభినవసారముగ జేర్చుచు
నూరామద సమాద్రముదాటి స్ట్రూపునై విడువని హనుమంతు
నివలె మూడుగంటలవైగా పురాణోపన్యాసము జెప్పి కొంచెమై
వను శ్రమజెడకు. దక్షిణ శిశిములైనను మహాప్రవాహములంటి
భోగజిల్లా తెలుగుసంస్కృత పదములకూపిల్లులలయెత్తుము
గ వొడ్డుచుండును. ప్రతిదినము రక్తిలేని సమయముగాని విను
వారికి వృద్ధములు ద్రవించని సమయము గానిలేదనిన అతియోక్తి
గాదు. అగ్రవారము శివాలయములో తిరిగి రామాయణమెక్కు
సారకాళముగా జెప్పటకు అరండలపేటలో శ్రీ భాగవతము
భగవద్గీతలు జరుపుటకు శిర్కాట్టులు చేయబడుచున్నవి. భక్త
లు దక్షిణ శిశి పరమాత్ముని నక్కెధల వివరింతురు గాక.

ఆయుర్వేద వైద్యశాల

పురపాల సంఘము చే నెలకొల్పబడి తలపురకు వైద్యశాల
యొ మిచ్చుచున్న ఆయుర్వేద వైద్యశాల యొకటి కలదు. అవై
ద్యశాల (బొంబాయిప్రామాణ్యము సమీపమున వెనుకటి కారొ నెడు
హాస్పిటలు) మరమ్మతు కోరుచున్నది. కనుపాముగిరి ఒకడు
లను పెట్టుకొట్టువాన కురిగియుండుట వెల్లువయిపోవుచున్నది. కాం
పొండరుమంచి లిచ్చుకొట్టులో సహితము వీరువాపయించుట
బలమై నీళ్లుపడుచున్నది. ఈ మరమ్మతుకోరకు కొంత వైకము
కాక్ష ను అయియున్న దనియు ముగింపబడి నరసింహాపుగారు
కురికై నియోగింపబడినయొ తెలియుచున్నది. క్రైల సాఖ్యము
కోరకైన విషయములలో శిశువులయొకరులయొకరికి త్వరలో
వైద్యశాలరురమ్మతులను పూర్తిచేయుదురనియు, మందులయభి
వృద్ధియై యొర్పాటులుచేయుచురనియు పురపాలక సంఘమువారి
కోరుచున్నాము.

మొదటి రోజు బి.యూ.హాయి టిక్కెట్లు డిప్యూటీ కమిషనరు, ఈశాంకరు టిక్కెట్లు వారు దొరకే. వి.గాన సమయ టిక్కెట్లు ఎవరితో వారు ఈ దిగురు విలీనమునకు సరిపడియిన జవాబు తో 0.1-0 విజయగల బిల్లుల పరిమితివలన సంపించబడును— డి.ఎల్. యన్. ర్యాలి మేనేజరు, శ్రీ బాలసరస్వతి హిందూ కాలేజీ సమాజం, పోలవరం, కోస్తా-గోవా నగరం.

శ్రాస్త్రిగారి సహాయ నిరాకరణము

దేశమును హాసభ సమాపించుచున్నది. ఈ మహాసభ దివ్య జయముగా జయములు అంధకరానాథుల అధిగోల్పానామతో కృపి సమర్థులైనా. అంధులు రాజకీయరంగమున ముందంజ వేసి అంధాప్రతిభను నలు దెరులు చాటిరి గాని మన అంధకరాయ కులలో సుభ్రుంసుర్గరణోల్పానామ వానాటికి ఆడులు చున్నది. రాజకీయ దృక్పథమునందు అంధులు చూపు పట్టుకల సుభ్రుంసుర్గరణమునందు తానరాదు. మనదేశములో కలకత్తా ప్రజలకుయి కులజ్యేషాలను నలు ప్రక్కల ఎట్లు వ్యాపించు చున్నదో కన్నులార జూచుట వచ్చును. ఈ ది ములలో మనము గుఱియు ప్రధానమును భ్రష్టుమును మించి ఒక దిలమును ఇంకోక ట్టును దూపించుకొనుచు అందరమును భగవతీయులకు హిందు ఘలము ఆకు విశ్వభాగమును పూర్తిగా మరచుచున్నాము. రామ మోహనుడు ఈపటికింటికి బ్రహ్మభక్తులను అంధులు స్పృక రించి అంధదేశమును బ్రాహ్మణులు జమలూ నలుకల ప్లాపించి అంధులలో ఏకత్వబోవాన సన్యాసాచర సౌభాష్యత్యము మొదలగు ముఖ్య తాదృశములను పెనుల్లిరి.

విద్యాభ్యాసమును పొందునగునపుడు సుస్కరణమును అభ్యసించి
అంతర్యామిని బాధించి విశ్రాంతిని పొందవలయును అని
తెలుపుటగా కొన్నిసార్లు చెప్పినది. ఇదియును మార్గదర్శకుడు
అయినది.

(ప్రే) కయ నంద విజ్ఞాన గుండ మొదలగు మగ నీయులు
 యొక్క తాదృశులగు ఆంధ్రుల నుండి చి వేద్యులొట్ట వీరి
 జననాంతర గంభీరముగా పూరించి దీని జనలకు సేర చేయు
 చున్నారు.

కూకనాడలోని బౌద్ధాతిథి ఆశాఢ శరదౌత్తము
రామమహేంద్రరత్నంబుని అవధానశరదౌత్తము నేమనెనె
కొని కారణానికేరెనెను నిన్ను బాగులకు గుడివాడలో స్థాపించెన
నేనాశ్రమగు, ఇంతకు అనేక సాంఘిక ప్రయోపపత్తి మహా
ప్రయత్నములై అఃశ్రుల పూర్వయుగపు సంఘసంస్కరణో
త్సాహమును నేనునొక చాటుచున్నది.

జాతీయోద్యమము నకు దెసల వ్యాపించి ఆగ్రహులకు
మేల్కొల్పితి కాశ్చక్రారులుగా జేయు ఈ మాతన యొగవన
అంధకారముదలం అంధకు సంఘసంస్కరణకు విముఖులై యు
త్సాహు.

తేలికముననుభవము లాలా లజవతిరాయి, లాలా హంస
కాబూ, బంబుకరు పి. సి. రె, మొదలగు సంఘసంస్కర్త లెంతకో
వత్తురు, మనోవిద్యాదనుజు, పండితులు, సంఘసేవకులు, ఎంతకో
వత్తురు, వారి సంకల్పములను విడిచివేసి మంచి తిరుణులు, ఆంధ్ర
దేశము సంఘసంస్కారోద్యమమునకు ముఖ్యస్థానమనియు ఆం
ధ్రులు ధీమనియు ప్రఖ్యాతి గలదు. ఇట్లును మన సంఘమును
ఆవహించియున్న నూతన శమశ్శలకు ఎట్లు పరిష్కరించుకొన
వలయునో తెలిసికొనుట యుక్తము. భారతదేశము రాజీయ
ముగాను సాఘికముగాను అభివృద్ధి జెందవలయును. రెండును
రెండు కేంద్రములు. ఈ దిశలలో మనము సాంఘికాభివృద్ధిని
మరచుచున్నాము. హిందూసంఘము నానాటికి క్షీణించి కల్యా
కర్షణ భుక్తుమన్నది. ఉన్నతాదర్శకులూ అదగుంటు మన్నది.
సంఘము దీక్షకను కోసినపుడును. మన ఆంధ్రులకు రాజ
కీయమునందుగల పట్టుదల సంఘసంస్కరణమునందు శూన్యమ
గుట దుఃఖకరము.

ఈ సమస్యల తీవ్రముగా అతీచివలయును.

(1) ఆంధ్రప్రదేశ్ పోవుట ఎట్లు?

(2) ఈ ఎక్కలను సంఘమున చేర్చుకొని మతాల
రుజువ గొనుండ కావాదుట ఎట్లు?

(8) ఆతిథ్యనివాసములు నిర్మూలనచేయు మార్గము
చూడెద్యో?

(4) కాలనితంత్రుల నిష్పాదవైధవ్యము లొలగించుట ఎలా?

పత్మ తర ము

ఈనెం 16 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు "కారడ" ప్రతిపది గురించి శ్రేయోభిలాషి గారు వానినవ్యాసమును చూచితిని. శ్రీయత శ్రీరామకృష్ణగారి గ్రంథములన్నూ వారి జీవాభిమానమున్నూ, పాండిత్యమున్నూ, సంఘసంగ్కాభిలాషయు బద్ధులపరిశ్రమ మొదలగు విషయములు మే మెఱగనివి కావు. కాదలచిన వ్యాసాచార్యులు ప్రస్తుత చిగ్గునీ మాంకములు కావు. కారడముభవ తిలకప్రభువమున చిత్రించిన కారదాదేవియొక్క యాకాశము ఆంధ్రుల అవగణింప వలసినది కాదా? యనునదియే ప్రస్తుతపద్యం. ఆ ప్రతిపాదిక గొప్ప భావిభుడే కావచ్చును. మంవిజ్ఞానమునున్న ఒక జీవ చిత్రలేఖనమునందున్న కృష్ణగారి ఎక్కడు అభినివేశ మున్నంతమాత్రమున ఆంధ్రజీవములకు రుచియెలా? కేవల కాక్షేయ సాంప్రదాయములకు పుట్టివెరిగిన మంవిజ్ఞానము, కల్పము, భక్తిపదానమైన ఆ ప్రజాజీవులకు ఆమోదముకలిగియుండు? ఆంధ్రవజ్ఞయములకు కారదాదేవి చిత్రించక కాక్షేయ సాంప్రదాయముగల కాదను ఆ గ్రుంపల్ల గౌరవించవలె ప్రయత్నించుట సాధ్యమా? ఆంధ్రులకు ఒకకాదయు, మిగియులకు ఒకకాదయు నుని ప్రశ్నించెదరేమా? సాధకుడు తన వుపాధ్యక్షతను సమాధికిపూర్వము తన యిచ్చాకసారము ఎట్లు కల్పించుకొననో చిత్రకారుడు తనలేఖనమునకు ముందు, రూపకల్పనము తన మనస్సునందు చేసుకొనయే ప్రారంభించును. చిత్రకారుడు ఏకాంతి చెందినవాడైన, ఆ జాతీయ సాంప్రదాయమున సాంఘిక రూపకల్పనముండదు. శ్రీరామునియొక్క లక్షణములు తెలిసిన ఆంగ్లేయ చిత్రకారుని రాజుపటమును నిర్మించమనెన యెట్లు వాయునో అటులే ఆంధ్రేశ్వరుల ఆంధ్రవజ్ఞతమునందలి జీవితము నిర్మించవలెను. ఆంధ్రజీవమునందలి ఆబలగోపాలముపూజించు కారదాదేవి యిటులే యందుననియు యిది అసభ్యముగా దనియు శ్రీలు యీ ప్రతిపదిని బజ్జించెదరనియు శ్రేయోభిలాషి గారి ఆంధ్రవిజ్ఞానముగాని చెప్పు సామాసింప జేసెదల యీ చిత్రకముఖంబున వెలచెందు నది.

చి॥ వెంకటశాస్త్రి.

(5) అధ్యక్షాదులు క్రైస్తవమతమున జీవించు ఈ
సమాజమును అర్థియింప వచ్చు?

(6) మన ప్రైవేటు జాతీయీక మూలనీక శక్తులు అభివృద్ధి పరచుట ఎట్లు?

(7) మ. శ్రీ లక్ష్మణ యుత్తరువిద్యావ్యాపకకు సాధనము
అవ్వ?

(8) కులకక్షలు రూపుమాపి హిందువులలో సోదర్య వేరు అభివృద్ధిపరచుట ఎట్లు?

ఇకను ఆ నీకమయిన ముఖ్య శ్రమలు గలవు.

అంధ వాయువులు సంఘసామ్యమున మహాసభను దిగ్విజయముగా జేతురుగాక.

సర్వజన పూజ్యుడును, దేశరాంభవుడును, భారతనాయకుడును, నిన్ను చాత్వర్థ్యజనుడు అప్రహేళియైన నెంచి దీక్షజనులకు నేపజేసిన విశాలవృద్ధుడునును, రాజకీయవేత్తయు, సంఘసంస్కరణకారకుడును, అనుభవజ్ఞుడును నను శ్రీ లాలా లజపతిరాయ గాని, లాలా వాంసుదాజు, (ఇదివరకు దయావంద అంగ్లో-బ్రిటిష్ కళాశాలాధ్యక్షులు) గాని సర్ పి. కె. ర గారు గాని అఖిలభారత సంఘసంస్కరణాధ్యక్షులుగా నుండిన అందఱకును ఎంతయో అపరిచితముగా నుండును. అంగ్రులు ఈ రీతి జనును వ్యర్థముగా పోషింపజేయుచుండుట కాఁ!

వెలంకి కృష్ణమూర్తి,

ఏలూరు, 19-11-28.

బంగాళు, వెండినగలును, పాతలును, కోరువాయు

తప్పక చదివిచూడుడు! చాలముఖ్యము!! జరూరు!!

మా స్నేహితులు, మాతో లావాదేవి 10 సంవత్సరాలునుండి చేయుచున్న వారికి అతిదూర ప్రదేశములందున్న వారికి బంగారు, వెండినగలు, ఇతర సామానులు, రాళ్లనగలు, బహుమతి పతకములు విభవిధ గిన్నెలు ఇవాళు కప్పలు మొదలగునవి ఎన్ని హెక్టరు లున్నవో అన్ని టిని పూర్తిగా 92 పతములతో 172 చక్రములకలిగిన క్యాటలాగు వారి కోరిక పేరకు 1/8 డబుల్ క్రాసు ప్రైజులో ముద్రింపబడినది. ఇట్టిది తిర్వావూరి (ఆంధ్ర, ద్రవిడ, ఆంగ్లభాషలలో) ఇన్ని పతములను చేర్చి భారతదేశమందు ముద్రింపబడలేదనియే చెప్పవచ్చును. దూరదేశములందున్న వారికి యిదిమిక్కిలి ఉపయోగము. వారుపుట్ట, పతము, నగ మొదలులను తెలిపిన కావలసిన నగలు వారికి సకాలమునవారండువారాటికి చేరును. క్యాటలాగు యొక్క పట్టుబడి ధర 1.6-0 లయినను 1.0-0 యొక్క ఇష్టపడనూ కావలసినవారు ఈ దిగువవిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామి శెట్టి, నగలువర్తకులు.

25, చెనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కాశ్మీరము దక్షిణాపభిగాత పోయినచో పశ్చిమా
విచక్షణము కావలసి భూమింనుటచేతను కాశ్మీరారి రావలసి
జెప్పింట్లుగా స్పష్టమునగాని సామ్రాజ్య సమావేశమునందు దెలి
యెను. అయితే, ఆదేశమునందలి శీర్షికాతికారము కాశ్మీరారి
రాకను సమీపరనియు, అయిన ఉపన్యాసములను వినుట
కష్టపడరనియు, ఒక వేళస్పష్టముగా కాశ్మీరారు వారి దేశము
నకు పోయినచో వారి ప్రవర్తనము మరీపోవు ననియు, అయిన
భూమిని యుండెడు, ఈ ప్రవచనములను దురభిప్రాయము
లేమియు జనింపకుండుటకుగాను కాశ్మీరారు అసోదము టెను
(వెనుకటినిదీతో ప్రసంగించుచు సామ్రాజ్య రహస్యమును
బహుశః, 18.

1920 నవంబరు 15 వ తేదీన గాంధీజీగారు సర్. బెంజమిన్ రాబిన్సన్ ను
 గారితో పోయి సోలతూరు విచారణసంఘముయందుకు ఇండియా
 నునుర్చి జరుగుచున్న పరిశీలనలని ఇండియా ప్రభుత్వము
 వారు నూచించిరి. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు కాన్స్ట్రె
 గారు తమ దేశమునకు వచ్చుట కంగీకరింపరైరి. కాని
 ఇండియా దొరతనమువారు పక్షపాతి గోరుటచే బెంజమిన్ గారి
 కంటే కాన్స్ట్రె గారు సంఘటనాధిపతులు యగుట కిష్టపడ
 గనింపబడుటకు ఆయన సమ్మతించినచో రావచ్చునని చెప్పిరి.
 కాన్స్ట్రె గారికి పూ. మార్గము ద్వారా నూడే బాదొరక దొరయ్య,
 సంధ్యారాధునియందు తత్కృపగా పరిశీలనపడుటకు ముందు
 సమ్మతించుటచే పిదప సంసమానపు మర్యాద లొసంగ లేదని
 ఆశ్చర్యించుటకు విలసిల్లినదియు చెప్పి పట్టుకొని గాంధీజీ
 తమ సుబ్బికి స్వయంబుగా వెంబువైక. ఇండియా దొరతన
 మువారు యీ ఎడతల కియ్యక కాన్స్ట్రె గారికి బెంజమిన్
 గారితో సమానముగ గౌరవ తీర్పు మొగంపలెని గోరిరి. ఇందుకు
 యూనియను ప్రభుత్వమువారు అట్లు చేయుటకు విలసిల్లినదియు
 పి. వేళ్ వారువును సంతోషించిరి. కాన్స్ట్రె గారికి జరుగు
 తత్కృప మర్యాదయే బెంజమిన్ గారికి నూడే జరుగు నదియై,
 ఇండియా ప్రభుత్వ ప్రతినిధితో కలిసినందులకు బెంజమిన్
 గారు అత్యుచితముగా వింపక తీరదని యుద్ధవిధ
 ముగా చెప్పిరి. ఇట్టి సమయమున కాన్స్ట్రె గారు సమీక్షనీరో ఆయన
 మాటలవల్లనే చెరిసికొనుట మంచిది:—

“నీ బ్రాహ్మను గారి, పల్లవానితో సమాన మగు
స్థితికి తెచ్చుటకు నేను కఠూరము పడుట లేదు. మరియు,
యితర సామ్రాజ్య పౌరులతో సరిసమాన మగు హక్కులు
వాదేయములకు గాకలె నని వాదించుటకు బోయిన నేనే ముం
దుగ తక్కువ మర్యాదకు బొందుట అనుభవమని
తలంచితిని. చివరకు ఇండియా ప్రభుత్వ
ప్రతినిధిగా దక్షిణాఫ్రికాకు బోవుట మానుకొనవలసినవైనను,
నేను దక్షిణాఫ్రికా బోవమందుటకు, తాను బాధ్యుడను గానని
జనరలు స్పష్టముగ గుర్తించుట నాకు వింతగానన్నది. చట్టవిభాగ
మకు గవర్నరువరకు తీసిపంపావామట్రుంగ కేసు లేకుండగా
ప్రభుత్వము తంపు యిట్టి నిష్పాదమును యిట్లు వెలిబుట్టియుం
డును? ఈవిషయమున బాగుగ నెంగువలెనని నేను చాల
ప్రయత్నించితినిగాని, బ్రాహ్మణ సామ్రాజ్యము విషయములతనే
యీవిషయమునదురుకుడ యెవ్వరను తాము బాధ్యులమని
అంగీరించుటన్న రుచి మౌతము దెలియవచ్చును.”

కాశ్మీరీగారు సహాయనిరాకరణమునకు జరిగినారు మైన
వారు గారని యందువలన రుజువగుచున్నది. భారతీయుడగుటచే
అతను అత్యగ్రాహకమునకు దక్షిణాతిశ్రీకాశ్మీరీయునానిచే
భింము కలిగి నని అత్యంత దోచగానే సహాయనిరాకరణము
యొక్క విలువను, అవశ్యతను గ్రహించి వెంటనే సహాయనిరా
కరణ మొనర్చెను. ఇట్టి కారణములచేతనే మహాత్ముడు జలియను
వాలాబాగు ఉధుల జరిగినవిషయ తనసహాయనిరాకరణ కార్యక్రమ
మును అవలంబించె చ్చును. కాని నిరాకరింప వలెలేనివి తాను
భావించినావత్కలను కాపాడుటకు సోదృఢజాలని నిరంతరభి
కారమునకు యొంకను కాశ్మీరీగారే సహాయ మొనర్చునున్నాడో
దెలియ వున్నది. దక్షిణాతిశ్రీకాశ్మీరీయు యప్పటికిని వాస్తా
త్తాతలదేశ తన అక్రమ చర్యకు గర్వపడుచుండగ
కాశ్మీరీగారి రాజకీయ విశ్వాసమునందు లేని మియు
మార్పు గన్పించుట లేదు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమునకు,
లేక దానికాభిముఖ భారత ప్రభుత్వమునకు సహకార మొనం
గుటకునే, దక్షిణాతిశ్రీకాశ్మీరీయునకు గ్రహీత మొనర్చు
టకును యెట్టి భారతీయత లేదు. ఈ రెండిటిలో న
మున్న దని భావించుట బట్టి బుద్ధికుండవలె. ఏమనగా
యెవల నగౌరవరచుటకును, మానవహితక సహజమగు అభిము
గుడ వారికి నిరాకరించుటకును దక్షిణాతిశ్రీకాశ్మీరీయు
కార్యముల యందు బ్రదికి ముంత్రియను సహాయములతో
ప్రకాశము, సింధియుట గాని, బెహరుకుటకుండునువాని
పెట్టుటకుగాని, శిక్షించుటకు గాని బ్రదికి ముం
యెయిండు. (వర్ణించు పత్రము)

చరిత్ర గ్రాహకములు మొదలు పుస్తకమును పూర్తిచేసి
అప్పుడాంజనము దీపి, మదరాసు - బొంబాయి

(అ॥ పె॥ స్వేషణసర్వసు)

ప్రభుత్వ సంస్కరణ చట్టపరిశీలనందు ఈ దృష్టికాంక్షలు
కనమూ అర్థమై న్యూనతాభివృద్ధి పొందవలగు
విధి తగుదలను పొందగలగినా యను ప్రశ్నకు, ఈ సంస్కర
ణను పాపాపాదమున నిర్బంధింపఁది. ఎట్టిరక్షణమున నొకటి
యే. కాఁబట్టి మిడికాది మాచుకైన వస్తువులైన విరివి వున్న
న ఆచర్యమును నిర్బంధించుటయందు ఆభవమున గాఁచెను.

10-వ పేజీ చూడుము.

అంధ పత్రిక

1929-వ సం. నవంబరు 23-వ తేది

శుక్రవారము

సంస్కరణముల ఖరీదు

రాజ్యాంగ సంస్కరణములు హిందూజాతి మనకు ప్రసాదించబడినందులకు ముఖ్యఫలము, వ్యయ భార మధికపడుటయే. అన్నివైపులను ఖర్చు లధిక మగుచున్నవి. క్రొత్త సంక్షేమ విధించబడుచున్నవి. కొలదిమంది భారతీయులకు మంత్రి హోదాలు లభించెనని ముద్రపడినారు, యూరపీయను యద్యోగుల వేతనములు హెచ్చు నను సంకల్పము గుర్తించవలెను. సంస్కరణముల ఖరీదు రాను రాను హెచ్చిబోవుచున్నది. మరిల యూరపీయను ఉద్యోగులకు హెచ్చుబీతములు గావలయునట. ఏమి యాచోద్యము? బీదలు అరుదైనము త్రాగెడి గంజల్లోకి వదిలివెచ్చుటకు ఖరీదును హెచ్చించవలయును. ఎందులకు? విస్తారతేజముల ననభవించుచున్న ఉద్యోగిద్యోగులకు సాకార్యము లతిశయించుటకు గాదా? ఈ తాంత్రికమును గాంచిన, హిందూజాతి మెట్టి దుస్థితియందున్నదో, స్వరాజ్యము వేరందువలన ఎట్టి కష్టముల ననభవించుచున్నదో విదింపగలను. ఫర్వస్థ ఉద్యోగుల జీతములను వృద్ధి జేయు నిమిత్తమై కట్టికు సర్వీసు కమిషను గూడ విచారణ నలుపుచున్నది. విచారణ నామమాత్రము. ఫలిత మేమగునో తెలిసియేయజ్ఞుని. ఇట్టి ఫలితము సిద్ధింపకుండు, ఏ శాసనసభలును అడ్డుకడ జాలవు. కమిషను కను ఖర్చులను శాసనసభవా రిదివరకు నిరాకరించినన, రాజ్యకలినిధి గారు పునరుద్ధరించిరి. ఇకనయినను తెలివిదెచ్చుకొని, భారతీయులు సర్వ దివ్యరాజ్యసిద్ధికి సర్వోత్తమును భారబోయినచో, ఎట్టి యనర్థము లింకిను వాటిల్లినో జెప్ప జాలము. స్వల్పసాఖ్యములతో సంత్వప్తి జెందు కొలదియు, అవ్యుపాసము మరుగుపడు చుండును.

జేతము ఎవరునున్న యశాయమును గుర్తించవలెననిన, కట్టికు సర్వీసు కమిషను వారికి సంయుక్త రాష్ట్రముల యూరపీయను యద్యోగుల సంఘము వారు సమర్పించిన నివేదికను గాంచిన చాలును. ఇయ్యదిదీర్ఘమై, విమర్శల ననేకములను సూచించినది. కనవికయిష్టికలందును అంతర్గతమైన నారాజ్య మేమి? యూరపీయను ఉద్యోగులకు జీతములు చాలవు, పెన్నులు చాలవు, అల్ల పెన్నులు చాలవు, అనియేగి. పోనీ ఇంత యిట్లుండి నది యూరపీయను అధిపతుల పిందూజేతము వంటిది కాదు. జీతములను? భారతీయులను స్వపరిపాలనముకు తయారజేయవలసిన భారము వారిపై గెడదు. ఇందుకు సంస్కరణ శాసనమే ప్రమాణము. అందుచే యూరపీయను ఉద్యోగులుండక తప్పదు. వారిని ఉంచుకొనదలచిన యెడల, అధికవేతనముల నీయక తప్పదని, వారు వాదించుచున్నారు. సంస్కరణముల సంగీకరించిన యెడల, వీరి వదము సంగీకరించినలు లగును. దీనినుండి అన్ని చుకొనుటకు వేరొకమార్గము లేదు. సంస్కరణములతో సంబంధమును ఎదులుకొన నొచ్చిన వారు మాత్రమే, సంస్కరణభారముల గూర్చి ప్రశ్నించ గలుగుదురు. పోనీ, స్వపరిపాలనాశిక్షణమును యూరపీయను ఉద్యోగులు ప్రజల కొసగ

గలరా? సంస్కరణములందు వారి కసలే నమ్మకము లేదని, విజ్ఞాన దెలుపుచున్నది. వారు నమ్మని సంస్కరణములను, ఉద్యోగు లెటుల కొనసాగింప గలుగుదురు? అట్టి నమ్మకము లేకున్న, ప్రజలు మాత్రము సంస్కరణములకింద నే విధిమన నభిప్రయి జెందగలరు?

ఇవి విషయశ్రేణులు. వీని నెదుర్కొనక తప్పదు. ప్రజలకుగాని, ఫర్వస్థ ఉద్యోగులకుగాని సంస్కరణములపై విశ్వాసములేదు. ఐనను, అట్టి సంస్కరణములలో ప్రజలను సర్వస్థ ఉద్యోగులు తరచితు చేయవలయునట. ఇది పరిహాసాస్పదము గాదా? సంయుక్త రాష్ట్రముల యూరపీయను ఉద్యోగులమొల నిండుక పరిశీలము, రాను రాను తమ స్థితి దుర్భరమగుచున్నదని, వారు దెలుపుచున్నారు. వీరికి జీవయోత్రను గడపుకొను మార్గము గనుశీలపలేదట. రాజకీయ, ఆర్థిక, సాంఘిక కారణములబట్టి, సర్వస్థ కష్టము లతిశయించుచున్నవట. ఇందుకు దోడుగ హైందవ రాజకీయసంస్కరణులను కపింపచున్నారట. వైద్య శాఖలో లెగింతమంది యూరపీయనులు లేకుండుటచే, తమకు యిబ్బంది గలుగుచున్నవట. వైద్య శాఖలో లెగింతమంది యూరపీయనులు లేకున్న, యితర శాఖలలో గూడ యూరపీయనులు ఉండుటకు వీలులేదట. నిజమే. నల్లవారు వైద్యముజేయుటక, తెల్లవారు రంగీకరింతురా? నల్లవారి స్పృశ్య తెల్లవారికి బనికీ రాకబోయినను, తెల్లవారికింద బని చేయుటకుమాత్రము నల్లవారు రంగీకరింపవలయును గాబోలు! యూరపీయను ఉద్యోగులు ప్రత్యేక సంఘముగ నేర్పడుట, వెనుకటి సాంప్రదాయమునకు విరుద్ధమయినను, ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి తప్పకయ్యెడు. రాతలో కమిషనుగారు లెగిన చర్యల దీసికొని, ఉద్యోగుల విశ్వాసమును పునరుద్ధరింపవలయునని వారు గోరుచున్నారు.

మరియొక సంగతి. శాశ్వతోద్యోగులు కొందరుండట, ప్రజాపరిపాలనమునకు మూలాధారమని, ఈ సంఘమువారి యుద్దేశము. వీరి యుద్దేశములు కడు ముచ్చటయినవి. స్వపరిపాలనము సిద్ధించినను, యూరపీయను సర్వీసులు మాత్రము దప్పవు. వారెప్పుడును మూలాధారముగ నుండవలసినవారే. ఈ సంగతిని కొందరు మంత్రులు గుర్తించక, యూరపీయనుల స్థానమున భారతీయులను నియమించిరట. మంత్రులెంత తప్పుజేరినో యూహించనలవిగాదు. ఇట్టి నేరము గావించిన మంత్రులెవ్వరో తెలియదుగాని, చింతామణి, కండిత జగత్ నారాయణ గార్లయియుండురని యూహించెదము. యూరపీయను సర్వీసుల విలువను, ఈ మంత్రులు గుర్తించలేక పోయిరి. ఇకమిద మంత్రు లిట్టి యుపద్రవములకు తెచ్చిపెట్టకుండ, సివిలు సర్వీసు యద్యోగుల వేతనముల కేమి, వారి స్థితిస్థానమున కేమి, శాసనముద్వారా పూచీపడవలయునని, యూరపీయను సంఘమువారు కోరుచున్నారు. వీరి కోర్కెయందు వివరీతమేదియు లేదు. వలనన, ఆంగ్ల దేశ ప్రధానమంత్రిగ నుండిన లాయడుబార్డ్ గారే ఇటుల గోరియుండ, సామాన్యోద్యోగులు కొరులలో వింత ఏమిగలదు? లాయడుబార్డ్ గారి ఉక్కుచట్టము భారతీయుల కెన్నటికిని మరిపునకు రానేరదు. సివిలు సర్వీసు లను ఉక్కుచట్టముపై సంస్కరణ సాధమును నిర్మించకలెనని, లాయడుబార్డ్ గారు బోధించియుండ, బ్రిటీషుపద్ధతి ఇది కాదని ఎవరు చెప్పగలుగుదురు? సర్వీసు తిరున నుండ కండ్లుమూసికొని ఆనందించుటవలన నేమి ప్రయోజనము? లాయడుబార్డ్ గారి మరీమే,

ఇంగ్లీషు శాఖ్యాంగ పేత్రలను ప్రోద్బలించుచున్నదినుటకు సందియ మేమిగలదు?

సర్వీసుతో భాగముమాత్రమేక ప్రయోజనము లేదు. ఉన్నది లేదని ఎంచుట, సప్తదాయకము. ఉక్కు చట్టమును వెకలింపుట యవసరమని జలచిన, పర్వరాజ్యసిద్ధి గలుగవలెను. సంస్కరణములనే నమ్మకుని వానియందు పాల్గొను కొలదియు, ఉక్కు చట్టమునకు బలము గలుగుటయు, భారతీయమునుండి భవప్రవాహ మింకను ఎక్కువ వేగముతో నెలువలకు బోవుటయు జరుగుచుండును. యూరపీయను ఉద్యోగులు, తమకు కష్టములు గలవని ముగ్ధులైగ దలచియుండవచ్చును. వైద్యని జాచి గుర్రము కంటిగ నడిచేసి, అడిగిన దెల్లనిచ్చువా రుడిన ఎన్నికష్టముల నయినను పోకొనవచ్చును. తనకు గల యవకాశముల నన్నిటిని యూరపీయను ఉద్యోగి సంపూర్ణముగ నుకయొగించుచున్నాడని స్పష్టమగుచున్నది. తన జీతము లధికపడుటకు ఇతడు ముగ్ధుని కాంక్షముల దెలుచున్నాడు. దూరదేశమునం దుండుట యొకటి. హిందూజాతి పు ఎండ బాధ ననభవించుట మరియొకటి. భారతీయుల కున్నతోద్యోగముల నిచ్చుట వేరొకటి. తమకు నమ్మకము లేని సంస్కరణములను కొనసాగించవలసి వచ్చుట ఇంకొకటి. ఇట్టి కష్టములను భరించు నపుడు సర్వీసు ఉద్యోగికి ఎక్కువ జీతము నీయవలదా యని, యూరపీయను సంఘము వారడుగుచున్నారు. ఇట్టి ప్రశ్న భారతీయుల కెంత హాస్యాస్పదముగ నున్నను, యూరపీయను ఉద్యోగులకు సారవంతముగ గనుపించును. కట్టికు సర్వీసు కమిషను వారికిని అటులనే దోచవచ్చును.

యూరపీయను సంఘమువారు మరియొక సలహా నుసగుచున్నారు. భారతీయులను ఉన్నతోద్యోగములలోకి తీర్చి రి తముగ జేర్చవలదని వీరి యుద్దేశము. సైన్యములో భారతీయోద్యోగులను జేర్చకొనుట కెంతటి యాలస్యము జరుగునో, అంతటి యాలస్యము సర్వీసులందు జేర్చకొనుటకును జరుగవలెనట. ఎనిమిది శతాబ్దములలో భారతీయోద్యోగులను నియమించుటకు, దాదాపు ముప్పదివందరెండు లక్షలు బట్టునని, కొంతకాలముక్రిందట అంచనా వేయబడెను. అటులగుచో, హైందవశతాబ్దము లన్నిటిలో భారతీయోద్యోగులను నియమించుటకు కనీస మొక శతాబ్దముయినను పట్టుచగదా! ఇటులనే సర్వీసులలో భారతీయోద్యోగులను నియమించుటకు ఇంతకాలము బట్టవలయుగదా! సంస్కరణములను నమ్మకొనిన, భారతీయులకు నిజమగు స్వపరిపాలనము లభించుట కెంతకాలముబట్టునో, గణితశాస్త్రజ్ఞులే గుణించనర్హులు. 1829 సంవత్సరమునందు ప్రస్తుతసంస్కరణము లెటుల బనిచేసినో విచారించుట కొక పార్లమెంటరీసంఘ మేర్పడవలయును. అప్పుడు సర్వీసు ఉద్యోగుల కెట్టి యుపద్రవము వాటిల్లదని, ఇప్పుడే పూచీపడవలయునని యూరపీయను సంఘము వారు కోరుచున్నారు. కాని భయపడవలదని యూరపీయను సంఘమువారికి దెలుపవచ్చును. 1929 సంవత్సరమున నేర్పడెడి విచారణసంఘము, దేశస్థితిని తలకిందులు జేయునని ఎవరును భావించుటలేదు. ఏదియో కొంతవిచారణ నలిపి, భారతీయుల యవసరములను చాటునని యూహించవచ్చును. వలనన, కడలలేని ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును భారతీయులు నిర్వహించలేకపోవుట, నిశ్చయమని వెనుకనే తెలిసియుంటిమి. తలక్రిందులుగ తివస్సు జేసినను, ద్వంద్వప్రభుత్వ పద్ధతిని జయప్రదముగ కొనసాగించుట ఎవ్వరికయినను

దున్నాధ్యము. ఆ సంగతిని వర్ణమంటు సభవా రంగీకరింపక, భారతీయుల అసమర్థతయే అవజయమునకు కారణమని తప్పుక జెప్పెదరని, ఇక్కడే జోస్యము, దెలుకపచ్చన, భారతీయులు యూరపీయనులకు వైద్యచికిత్స జేయటకయినను బడికారనియు, తమవారే తమకు గౌరవయు ననియు, యూరపీయను సంఘమువారు గట్టిగ నిరూపించుచున్నారు. సర్వదా, యూరపీయను ఉద్యోగులే హిందూదేశమున రాజ్యము చేయవల యనని, వీరు తలపెట్టుచున్నారు. ప్రస్తుత మేర్పడిన కల్లికు సర్వీసు కమీషను సంఘము, జేతనముల గూర్చి విచారిం చుచున్నటుల పైకి గనుపడినను, యూరపీయను ఉద్యోగులను స్థిరముగ పాడుకొల్పుటకే ముఖ్యముగ పనిచేయు చున్నదని దూరమాలోచించిన గ్రహింపవచ్చును. ఉక్కుచట్టము చలనముకేక శాశ్వతముగ నిలచి యుండుటకు, ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నవి. వీని నెదుర్కొనవలె ననిన, స్వరాజ్య సుపాదన ప్రయ త్నిములు దిగుల పూస్కిలో జరుగవలెను. కల్లికు సర్వీసు కమీషను విచారణ భారతీయులను నిద్రదండ్రి మేల్కొల్పు గాక!

మద్రాసు శాసనసభ

మద్రాసు శాసనసభ 26-వ తేది 11 గంటలకు గూడును. ఆరోజున నూతనసభ్యులు రాజభక్తి ప్రమాణము గైకొందురు. డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక జరుగును. గవర్నరుగారు సభ్యుల ఎదుట ప్ర సంగించెదరు. తాము జేసిన నియామకమును సమ ర్పించుకొనుచు, వీరు ముచ్చటించెదరని యూహిం పవచ్చును. మరునాడు రామలింగారెడ్డిగారు ప్రస్తుత మంత్రివర్గమునందు నమ్మకము లేదను తీర్మానమును ప్రతిపాదించుదురు. తీర్మాన ఫలిత మేమగునో యని కనగొనుటకు పలువు రాతుర ముతో వేచియున్నారు. రామలింగారెడ్డిగారి ప్రతి పాదనమునకు జవాబిచ్చుటకు, ప్రాతమంత్రి లిరు వురు మాత్రము గలరు. కాని, పార్లమెంటు శాఖయ సవర్ణించుటకు క్రొత్తమంత్రి యగు శివజ్ఞానంపిళ్ల గారుపూనకొనవలయును. శ్రీ కే. వి. రెడ్డినాయుడు గారి పరిపాలనమును, పిళ్లగారు సమర్థించుట ఎంత కష్టమో యూహింపవచ్చును. తమిళుల కవకాశ మిచ్చుటకు, రెడ్డిగారిని మంత్రివర్గమునుండి దొలగిం చిరి. ఇటుల జరుపుట, జప్తినుపక్షపు బ్రాహ్మణేత రులు కొందరుకు సరికడలేదని, మాకు జేరుచున్న అసమర్థతలంతవారల బట్టి గ్రహింపవచ్చును. మం త్రివర్గమువారిపై, రామలింగారెడ్డి ప్రభుత్వములు దాడివెడలుటయే యొక కలవర కారణమైయుండగా, రెడ్డినాయుడుగారిని దొలగించుటవలన కలవరము మరింత హెచ్చగుచున్నది. జప్తినుపక్షపు చీలిక మరింత విస్తరింప గలదు. భావిపరిణామ మెటులుండనో త్వరలో తెలియగలదు. మంగళ వారపు సభలో, స్వరాజ్యపక్షమువారేమేజేసెన రను ప్రశ్న యడియించును. చర్చలోను, వోటింగు లోను, వీరు కలెందురా? నిన్నటిదినము గాకలే హాలులో జరిగే సభలో సభ్యులును, ఉపసభ్యుల కులును దెలిక సంగతులబట్టి, స్వరాజ్యపక్షము వారు పల్లెదగినయే యూహింపవచ్చును. అది ఖచ్చారియిస్తున్నా కాని, సభాధ్యక్షులగు నేమవరపు తంజనదాసుత్తులుగారు చక్కని హిత మొసంగిరి. దర్గాహగి స్వర్ణపక్ష సభ్యులెల్లరును గమనించుట కార్యదర్శియు. మామ నిరాకరణధర్మమును కొన్ని అవగామింప వేకె పెట్టుట, స్వరాజ్యపక్షమువారి నిల స్యాకర్షణ. ఇందుకువిరుద్ధముగ చర్చను జేసి జయము చేక

నయినను యవలబించుట యుక్తము గానేరదు. తమ ఆదర్శములను కడనాడు నెడల, లిబరలుపక్ష ము వారికి వాటిల్లిన గౌరవయే, స్వరాజ్యపక్షము నకును కట్టునని వంతులుగారు ఖండితముగ నుడి విరి. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధాన మేమాత్రము పని జేయదనియు, సంస్కరణములు నిష్ప్రయోజకము లనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారు దెలుపుచున్నారు. అట్టితరీ, మంత్రి లెవ్వరయినను సరియే సంస్కరణ ములను జయప్రదముగ కొనసాగింప లేరన్నట్లు స్పష్టపెట్టెదము. అందుచే మంత్రిలు వీరా వారా యనుచర్చ ప్రయోజనరహితమయినది. పరాంజపై చింతామణి, హరికృష్ణలాల్, సురేంద్రనాథ బెనర్జీలవ టికిదారమంత్రిలు గల రాష్ట్రములలో సయితము, స్పందనములు జరుగకుండు వారడ్రుపడ జాలక బోయిరి. అందుచే ప్రధాన లోకము సంస్కరణ విధానమునంబే గలదు. దానిని జయ ప్రదముగ కొనసాగించు బాధ్యతను అత్యగ్రావము గల వారెవరును వహింపజాలరు. అందుచే సాధ్య మగు నెడల, సంస్కరణములను ధ్వంసముజేయు టకే వానియందు బ్రవేశించవలయును. ఉద్యోగా పేక్షచే జరిగెడి చప్పులలో, సహాయనిరాకరణ వత్తువారు పాల్గొని కాలము వృధ పుచ్చుట కన్న ఉన్నతాశయముగ స్వరాజ్యము సిద్ధించుటకే తమ కక్షినంతను భారబోయుట ధర్మము. సహాయ నిరాకరణధర్మము నీసమయమున ప్రజ్వలంపజేయక బోయిన, స్వరాజ్యధర్మము మరుగుపడి సహకార వాతావరణము వెచ్చుపెరుగుట కవకాశముగలదు. అకాలీ నాయకులు సైతము ఈమారు శోర్టులలో డిఫెన్సు బెట్టుకొనుటయు, డిఫెన్సుకొరకై లజపతి రాయి, నెహ్రూ, దాసు, శ్రీనివాసయ్యంగార్ల బాలుకాంగ్రెసు నాయకులు తొడ్డుపడుటయు బాడ వెనకటి యాదర్శము లెటుల తొలగి పోవు చున్నవో గ్రహింపవచ్చును. రాజకీయపు కేసులలో డిఫెన్సు బెట్టుకొనగూడదను సూత్రమును, పెద్ద వారలే పాటింపవలెను సామాన్యులు పాటించుట కష్టము. లజపతిరాయిగారు జూపిన ప్రత్యేక కారణ ములు విశ్వాసార్హములుగ లేవు. ఏలనన, అకాలీ విచారణలో డిఫెన్సు బెట్టుకొనుటవలన, నిజము బయల్పడునను వాదము అన్ని రాజకీయపు కేసులకును వర్తించును. డిఫెన్సు బెట్టుకొనుటవలన, త్యాగబలిమి తగ్గిపోవుననియు, అధికారవర్గమునకు నైతికబల మధికమగుననియు, లజపతిరాయిగారు మరచిపోవుచున్నారు. సహాయ నిరాకరణోద్యమ మును కాపాడవలసిన యవసరము యిపుడున్నంత యధికముగ ఇదివర కెన్నడును తేకుండెను. దానిని రక్షించుటకున, చిరస్థాన కార్యక్రమమున దీక్షతో కొనసాగించుటకును, కాంగ్రెసునందలి ఇరుపక్ష ములవారును చేతులగలిపి నిర్వహించెదరు గాక య నియు, గమ్యస్థానమును మరువకుండురు గాక యనియు కోరెదము

గాంధీమహాత్ముని విమడల

అడిలేడు అడ్వర్టైజరు పత్రికలో ద్రూపియ ర్సనుగారు వ్రాసినలేఖను మొన్నటిదినము ప్రచు రించియుంటిమి. అందలి సంగతులు నిజమగునెడల, ప్రస్తుతపు బొంబాయి గవర్నరుగారు వెడలి న పిమ్మట, గాంధీమహాత్ముడు విమడలయగుట కధ్యం తరిముండదు. గాంధీమహాత్ముని గత ర్షు గా రెటుల తూలనాడిరో చదువరులు జూచియుందురు. ఇందువలన గాంధీమహాత్ముని కెట్టిలోపము గలుగ బోదు. గవర్నరుగారి కీర్తియు, అదృష్టా ల్లిఖితము

కరిపాలనపు కీర్తియు మలినమగుట దప్పు, వేరు లాభము గలుగబోదు. గాంధీమహాత్మునికి లక్క నేరముకొందనే మూడు రెండు ఆరుసంవత్సరముల తీక్షణిధించిరి. ఇటుల సామాన్యుముగ నెన్నడును జరు గదు. అందుచే ప్రభుత్వమువారు దూరదృష్టి జూపె దరేని, రెండుసంవత్సరములు కాగనే, గాంధీసవదల వచ్చును. కాని, గాంధీమహాత్ముని వదలిపెట్టు మని మాత్రము ప్రభుత్వమున రిని అసహాయవాదు లెవ రును ప్రార్థించరనిట నిశ్చయము. డిశెంబరులో విడుదల జరుగునెడల, మహాత్ముడు కాకినాడ కాం గ్రెసు సభకు వచ్చుటకు వీలగును. గాంధీ, ఆలీ హుదరులు గల కాంగ్రెసుసభ మరల పూర్వస్థితిని నాక్రమించుననుటకు సంభయము లేదు. అట్టి భాగ్యము అంద్రదేశమునకు గలుగు గాక!

స్థానిక వార్తలు

మద్రాసు శాసనసభ:—క్రొత్తకాసనసభ రాగ ల సోమవారము 16వ తేది వాడు 11 గంటలకు సోమవారము వార్తలని కాన్సిలు వందరహన ప్రారంభమగును. ఎక్కువ నుడి న సభ్యులును ప్రభుత్వముచే నియోజింపబడిన సభ్యులును ప్రభు భక్తిప్రమాణమును గైకొని స్థానములందు కూర్చుండినవిట్లు గవర్నరుగారు, సభను ప్రారంభించి నవరహన ఉపసభ్యులు నిర్వహించుట, అంతట సభ్యులు కాసనసభ కోరయబాధ్యతను ఎన్ను కొందురు. సోమవారమునాటి కార్యక్రమ మంతటితో ముగి యును.

డెంట్రీను పండ్లపొడి:—డాక్టరు హెచ్. కెం కటరావు ఎల్. ఎమ్. ఎస్. (250 చీకాబగారు శోడు) గారు క్రొత్తకాసన సభలోని పండ్లపొడిని నిర్వహించుట కొందుకొంటిమి. ఇది మహాసము తెల్లని రంగును గల మార్గము దీక్షతో పండ్లపొడి ములవల చాల గుణము కలుగునని డాక్టరు గారు తెలుపుచున్నారు. ఒకడెట్టి రెల నా 100 గా 100 మార్గము. హానికరములగు నితర పండ్లపొడిల నుకయోగించుట మాని యాపడదని మార్గము ఎల్లవారు నుకయోగింప వగుననియు అందుల కెక్కువ ధర నెర్పరచితిమనియు వారు తెలి పిరి పండ్లపొడి సంబంధించిన పర్యవ్యాధులను గూడ నివారము నివారించునని డాక్టరుగారు తెలిపిరి. ఇప్పుడు బజారులో కడల కొలది రుసుము పండ్లపొడిలను విక్రయించుచున్నార. కానిలో వైద్యరత్ని రామకృష్ణ కృత్రిగారి అసంబాధులు పొ దెరుమున్నగు కృత్రికమాక్రములూడ కొన్ని తేలవోలేదుగాని చాలవరకు గచ్చులు తుచ్చువు పొదుతేలునుగాన పండ్లపొ డిను కొనుకూడు చేయకూడిన ఆయుర్వేద ఆగ్నేయ్యలు తియూరుచేసిన పండ్లపొడిలనే ఉపయోగించినవో క్రొత్తములు కలిగినను కలగ బోయినను క్రొత్తచేమగు మాత్రము కలగకుండును.

మహాత్మాగాంధీ నేతవారశాల

చెన్నపురి నాయకుల పరివీక్షణము శ్రీమాకా ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు, వావిళ్ళ వేంకటేశ్వరకృత్రి, వి. చక్రవర్తి, అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు యా నెల 18 వ తేది ఆదివారమునా డిస్కంట్కాలకు చెచ్చిరి. వారి! పాతకాల సంతకు కర్మాగారమును మామిచి ప్రస్తుతా ధికాపము కలిగియున్నదని విన్నవించగా ఇట్టిపాతకాలయొట్టి మాఖ్యయగా నుండవలెననియు తాముగూడ సహాయము చేసెన మనియు వారు బాగానాడు చేసిరి. వారిట్లు దయాపూర్వకముగ పాతకాలకు చెచ్చి చూచి సహాయము చేసెదమని బాగానా యు రించినందులకు మే మంతయుకృతజ్ఞులము. ఇదివరకు మామిచి గూడ నిలుతే సహాయము చేయగోరెదము. శ్రీమాకా శ్రీనివాసయ్యంగ రుచారభావముతో జలబిరుగుపాములు విరాళ మొసంగ సం దులకు వారికి ముంపూర్వకముగ నందనము లిచ్చియుచున్నాము. నాయకుల అంతకును విరాళముల కోసంగ జేయబున్నా మని నిర్వ ణకభావము మాకు వ్రాసెను.

38-వ దేశీయ పంపాజనసభ

కొకినాడలో డిశంబరు నెల 26 వ తేదీ మొదలుకొని జరుగును

ఈ నెలాఖరులో సన్తానసంఘసభ్యులవట్టిక ముగింపబడును

ఈ నెలాఖరులోగా హెచ్చుమంది సన్తానసంఘ సభ్యులుగా చేర గో రెదము.

బాయి స్కూలుటూపు వార్షికోత్సవము:-

కన్యకాశాలలో, బాలికలకు బాయిస్కూలు టూపు 5 వ వార్షికోత్సవము. కాలేజీలో నవంబరు 28 తేదీన జరుగును. గౌ. శ్యాం. ఎం. వెంకటసుబ్బారావుగారు అధ్యక్షతన జరిగినది.

అభినందన సభ:-

మదరాసు నుండి వచ్చిన అభినందన సభకు కార్యకర్తల ఎన్నికలలో గాంధీ విజయము జరిగింది. సభ్యులైన గాంధీ అభినందన సభకు, గౌ. శ్యాం. ఎం. వెంకటసుబ్బారావుగారు అధ్యక్షతన జరిగినది.

మైలాపూరు సంగీతసభ:-

భాగ్యలక్ష్మిగారు నవంబరు 25 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4-15 గ. రక్తికీర్తనలు పాడారు.

జలతరంగిణి:-

జలతరంగిణిలో 2 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 4-15 గంటకు జలతరంగిణిలో జరుగును. ముఖ్యులు, నేలము సంతకము, వేలకాయకరగార, మృదంగములు వాయింతురు.

హారతాలు:-

చెన్నకెర విశ్వవిద్యాలయము, మదరాసు నుండి సాయంత్రము మహావిజయము జరిగింది. శ్రీనివాస అయ్యగారు అధ్యక్షతన సమావేశమయింది. ప్రాంతీయ సంఘము, రీడింగ్ సభలు, భార్యలు వదలము విచ్చేసి సభకు సహకరించు వారలతో సమావేశమయి జరుగలేక అసభ్యుల ఏకగ్రీవముగా వంగిరించినది. శ్రీయుతులు ఎం. సింగారాజు చట్టియ్య, ఎం. ఎ. మురళీమూర్తి అయ్యగారు బహిష్కరణ కార్యక్రమము కొనసాగించుటగాను ఎన్నిక జరిగినది.

ఒక బహిరంగసభ:-

మైలాపూరు కాలేజీలో యజమాన్యముకొరకు కేపు 2 వ తేదీ సాయంత్రము 6-30 గ. మైలాపూరు మహాలలి మార్కెట్టున కేసుగా కొక బహిరంగసభ జరుగును. శ్రీనివాస అయ్యగారు అధ్యక్షతన జరిగినది. శ్రీయుతులు సింగారాజు చట్టి, అదికేపులు, మురళీమూర్తి, చక్రయ్యచట్టి, ఎం. పాపీ మహమ్మదు, రత్న సభాపతిమదలియ్య, మున్నగువారు కాలేజీలో యజమాన్యము, పన్నులు తగ్గించుటకు గట్టిపడెదమని చెప్పినది. కాని నివారణము, కార్యకర్తలు, కాలేజీలోను మొదలగు విషయములను సభ్యులను చెప్పినది.

మదరాసు జిల్లా కాలేజీ సభ

గౌ. కార్యదర్శి. పి. ఎం. అదికేపులు నాయకత్వమున యిట్లు ప్రాయశాస్త్రము:- మదరాసు జిల్లా కాలేజీలో స్థాయి సంఘసభ్యుల సభ మహావిజయమున (మొంటి కొడు) ఆదివారము 25 వ తేదీ 8-30 గ. సమావేశమగును.

ఈ సభకు విషయములు చర్చించబడును:-

- (1) రిజిస్ట్రేషన్ కార్యక్రమ సంఘమునకు మరి విరుగుట సభ్యుల నెన్నుకొనుట. (2) కార్య నిర్వాహక సంఘమునకు 12 సభ్యుల నెన్నుకొనుట. (3) కాలేజీలో కాలేజీలో 12 గురు ప్రతిభకుల నెన్నుకొనుట. (4) ప్రాంతీయ కాలేజీ బహిష్కరణకు చట్టపరిమితి యేర్పాటులు. (5) కార్యదర్శి వెలుపు యివ్వక విషయములు.

బొంబాయి కవర్నరు

కొంబాయి, నవంబరు 21:- బొంబాయి కవర్నరు యిందు పరిమితమును పరిమించెను. మధ్యాహ్నము పెరట రేటును జరిగెను. సాయంత్రము శ్రీమదన్న హాలులో ఇ. పి. యి. (డర్) ముద్దు లాడ్గారు కవర్నరును విడుదల చేసి విడిచిపెట్టెను.

విశాఖపట్టణములో గొప్ప తుపాను

వేలకొలది ఇండ్లు పడిపోవుట

వందలకొలది జననష్టము

విశాఖపట్టణములో పశ్చిమభాగ మంతయు పూర్తిగా గాలివానవల్ల నాశనము అయిపోయినది. సుమారు 12 లక్షల రూపాయలువరకు నష్టము మిది పు వేయబడింది వేలకొలది ఇండ్లు పడిపోయినవి. ఇండ్లు త్రవ్వగా ఇప్పటికి 50 శతములు దొరకినవి. అనేక వేలమంది ఇండ్లు, ఆహారము వస్త్రములు లేక బాధపడుచున్నారు. రయలుబండ్లు సడచుటలేదు. తంతులు ఆగిపోయినవి.

విశాఖపట్టణము } స్వకీయవిలేఖి.
21-11-1928

అకాలినాయకుల కేసు

సర్దారు పోధసింగుగారి సాక్షిము

21 వ తేదీన పోధసింగుగారి సాక్షిము జరిగినది జరిగినది గూర్చి సేనేమియును చెప్పబడదు. కమరం సంఘమును గూర్చి తిర్యగ్మేదియును లేదు. మిషనరీసంఘమును దానికీ ఎన్. వి. మెహతలసింగుగారు కాభిదారి. ఎండలో ఒక అకాలిపత్రికకు సంఘమువారు వెయ్యిరూపాయల నొసగిరి. ఆపత్రిక హిందువులతోను కార్యకర్తలతోను లేదు. సేవకుపత్రికలో సంఘమువారి కట్టి సంబంధమును లేదు చమలూలుగారు ప్రావి. రిజిస్ట్రేషన్ కార్యముగా సంఘము వారాయనకు బదులిచ్చిరి. కాభిదారులు సంఘమునకు సంబంధించిన గానదాని కొంతియ్యగారు సాధించుటకు కార్య సంఘమువారు సర్వ విధముల ప్రయత్నింపలేక సమ తిర్యగ్మము ఆగష్టు 4, 5 తేదీలను జరిగినసభలలో నామోదించబడినది.

ఈ సాక్షి ఒక అకాలిసేపు మిషనరీ సంఘమును గూర్చి ప్రశ్నించెను. కార్యమునకు ముగ్గురికిని సంబంధించిన కార్యములకు రద్దరవలెను. అకాలిపత్రిక వెంకట సుపాదకుడగు సర్దారు మంగళసింగుగారిని కదిలేయలే సరి పేటుపనుగాని కొరగా మేజిస్ట్రేటు అట్లు త్రవ్వలేనెను.

శ్రీయుత ఆత్మహరి గోవిందాచార్యులుగారు

భీమవరతాలూకా అగ్రహార గోపరగామంలో ఏక ధర్మమునది తిరిగి విశ్వసనీయము జబ్బునీతిలో నున్నారు. వీరి కరీకరుడు (పరి అవతారము చాల దుర్బలనీతియందున్నట్లు దాక్షరు చెప్పుచున్నారు నోటిలో వుండులేని చాలాబాధ పడుచు దాక్షరు కరీకరుడుగారి ప్రేమ మెంటులో నున్నారు. నిన్నటిదియు అవతారము చేయబడినది. వీరు ప్రస్తుతము కర్నూరుగారి యిద్దరు. భగవానుడు వీరి కరీకరాగ్రహార కర్మలో స్వస్థముగాక. విలేఖరి, కాడేల్లి గూడెం.

యూర్పుఇండియా దీపులనా కాదభాధపతి

కొంబాయి, నవ 21:- యూర్పుఇండియాదీపులనా కాదభాధపతి కార్యము కరీకరుని నియమించుటకు క్లిఫ్టన్ జేరగాను "మేనేజింగ్" కేసులో స్టేషన్లో కుకవారమున బొంబాయి జరుగును.

7 వ పేజీ తరువాయి

ఈవిషయమున యెవరియిచ్చును కల్పింతులవారు జేయ నియమియును. ముంబయి పై నవంబరు 26 వ తేదీన కొరబడెను. ఈ కర్తవి ఇంపీయల్ సర్వీసు లేనిచూచి మంజురైనది కొరబడెను.

వైద్యకర్మమును తుద కీ సంఘమువారు ఇండియాలో యూరోపియన్ సర్వీసులకు ముఖ్యముగా అనవరమును వైద్య సహాయమును గూర్చి చర్చించెను. మామూలు ఇండియన్ డాక్టరు చాల కేసులలో యూరోపియన్ యనుటకు సరిపోవు యూరోపియన్లలో చూచు, ఆహారము, వంటిసాని. కనిజేయటము వరకులు, ఆహార సాంఘిక క్రమైక్యము యిచ్చుము లేనియక పోవుటకు ఇండియన్ డాక్టరు యూరోపియన్లకు కరిపోడు. ఇండియన్ గాక వైద్యుడొవారు రోగికి ఆకలి తగ్గించుచుండవలెను. ఈ కుని సాధారణముగా భాంధియును చేయెను. కావున యూరోపియన్ డాక్టరు సహాయము లేకుండు జేయటము యూ. యు. యు. వారు బహువ్యాపకముతో పీడించుచున్నాడు. గరిజాలంకర్ములు లాక్రీయముచూచి, యూరోపియన్లు ఇండియాలో నుండుటకు మేజిస్ట్రేటు సర్వీసు ముఖ్యమైనది కావలెనని తీర్మానించెను. యూ. రివ్యునుండి యూరోపియన్లను తగ్గించి ప్రారంభించెను. వి. యం. డి. మండి తీసికొన్న యూరోపియన్లను నియమింపెను. ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసులో చాలా యెట్లు అశాస్త్రముగా జూడబడుచున్నారో అంతట పూర్తిగా వెలుపబడెను. ఇప్పుడున్న చట్టముల కారణము, ఆసామర్థ్యమునకు ప్రాధాన్యముచూచి, నిపునర్వమునకు సామాన్యమునకు పేరులేకుండు పోవుచున్నది. ఈవిధముగా వి. యం. డి. సివిల్ సర్వీసు క్రమబద్ధముగాను, ఆహారనీతి చక్కజేయుటకు ఆయన పట్టెడలి పోవలసి వచ్చును. అట్లు జరుగవలెనని యూరోపియన్లు ఆక్షేపణ జేయవలసి యుండును. క్రమైక్యముకొక క్లిఫ్టన్ కరీకరు కార్యకర్తల వైద్యకర్మమును క్రమైక్యని పుణ్యుడుకరివిత్వ వైద్యము లేకుండుటను గూర్చియు క్లిఫ్టన్ కరీకరులను. కావునముప్పుడు కొరకేసాంధ్యము లేకుండుగా విదేశముల దుష్టులకు వీరి వాహి గులకు యెక్కువనీతియు, సివిల్ సర్వీసు కరీకరులే నున్న 1186 ను ప్రయోగపుఖర్చుల విషయమునూర్చుట, సివిల్ సర్వీసు ముందు యూరోపియన్ డాక్టరుల సంఖ్య యెక్కువజేయుట, వి. యం. డి. వారలకు శాస్త్రమును జేయుట. ఇండియాలో సర్వీసును దుస్సాధ్యముజేయుటలపు లేయెడల యూరోపియన్ డాక్టరును తగ్గించుటను ఆపవలయును. సంతోషమునకున్న యెడల ఒక అభివృద్ధి యెంతటి క్రమైక్యమైనను దుష్టులైనను, యెంతటి పనియైనను వహించును, కాని ఆయనకు భార్యకును తుటుంబువలెను పాత్రములకే నష్టము గల్గుచివీవీ సర్వీసు గల వేరమునందుండి ఆగ్రహమును జేసినట్లు కొనబాటుడు. వారి మును. అధిపతియములను భారత, రాజ్యాంగ మంత్రికొరకు నందుకుటలకు. విశిష్టమును స్థితిసంధించుచున్నది. వారి కేయమునకు సంబంధించిన యెట్టి ముఖ్యవిషయములలో వారి చతురుడు ఆక్షేపణ మిదనె చాలవరకు ఆధాపడి యుండును.

(కంటివార్త పూర్తికావెను)

నోటిసు

స్టీఫన్సు సిరాలు

"స్టీఫన్సు సిరాలను" తయారుచేయుటకై వాల్సీ స్టీఫెన్సు కంపెనీవారికి ఈదిగువ తెలుపబడిన సంకతులు తెలిసినవి.

కొందరు వక్రములు వైద్య తెలుపబడిన కంపెనీవారికి తయారుచేయబడిన సిరాలను అదేమాన్యువల్లో, అదేమాన్యురు సిరాలను నింపి, అదేమాన్యురు బుడ్లవై అంటించియి ముగించు అదేమాన్యురు బుడ్లలో కల్పితమైన సిరాలను నింపి, అదే ప్రకారము చీట్లవై కేవలమైన సిరాలను అని అన్వేషించిన వధుల చీట్లకు వాటివై అంటించి వధుల సిరాలను వైద్య తెలుపబడిన వాటివై తయారు కాబడినట్లు ప్రజలను ముప్పుచి వికలించుచున్నట్లు తెలిసినది.

అమ్మకట్టివారు నవంబరు 21 వ తేదీన ఆ ప్రకారము తయారు చేసి కల్పితమైన చీట్లను అంటించి వికలించువారు తేక క్లిఫ్టన్ సిరాలను తయారుచేసి అదేమాన్యురుబుడ్లలో నింపి కేవలమైన సిరాలను చీట్లను అంటించి వికలించువారు మొదలగు విషయములను యింతకు దీనికి సంబంధించిన విషయములను తొందరాయితో, ఫోన్, ఎస్పెక్టరుగారు ముగించుటకై బాంకుకు దున్న ఈ విధముల జేవలెను చేసిన వారి ఆఫీసుకు తెలిసిన అట్టి వారిపై కర్ర తీసికొనబడుటయే గాక గొప్ప హామతి యిచ్చుటకు.

PAYNE & Co.
Attorneys for Messrs. Hemry
Stephens, Manufacturers of Stephens

(కామవరీశిమిలిక దేశమున 11 వ తేదీకి బయట
కయ్యదేశము. ముగ్గురి మార్గముగాయలగామిలి, తేను
వారిచుట్ట 12 వ తేదీకి వాయవ్యావేశమున గుర్తు
లిపి బాధులుకానిదేను) తన మనవిమనులు ఈయ 12 వ తేదీకి
కయ్యా వేశమునయున్నది.

శవార్లు

అమెరికనుల కీయవలసిన ఋణము

పరాసులవైఖరి

లండన్, నవంబరు 21:—రాత్రి 10-50 కుమకు ఇంగ్లండు సిన ఋణములను గూర్చి తీర్పు ఏర్పాటులను జేసినది. పరాసులను మరల ఇతరులను అమెరికనులు అడుగుచున్నారు. అందుచేత, పరాసులలో సంచలనము గల్గింది. పరాసులు అమెరికనుల కీయవలసిన ఋణము ఎగతెట్టు ఉద్దేశ్యము లేదనుచున్నారు. పరాసులు యుద్ధము నిమిత్తము అందరి ఋణమును నడిపించి అప్పు తీరకొనినందు అందుచే అట్టి అప్పునకు పట్టణీకరముల రూపము జూపును లేకవలసిన ఋణమునకును విభేదము చేసినది. రచనల నడుచుచున్నది. నవ్వ తరిచోరములను గూర్చి జూపును లేకవలసిన మొత్తము నిశ్చయించి ఏదోఒకటి చేయవలసివచ్చును లేకవలసిన ఋణమును తీర్చివేయవలసిన అమెరికనులు అందుకొరవనుచున్నారు. అని వాషింగ్టన్ వార్తలు తెలుపుచున్నవి.

వేల్పుయువరాజు

దక్షిణ ఆఫ్రికా కేసుకు పార్యభోజము అంగీకరించెను.

బోనర్లాగారి మరణశాసనము

బోనర్లాగారి మరణశాసనములో తమఅస్తిని 4 గురు కొడుకులకు పంచివేసినది అని వ్రాసిరి.

అమెరికాలో ముప్పియద్దము

సికీ అనువాదము ముప్పియద్దములో అమెరికను నిగ్రాహే ఒడింపబడెను. సికీగారు నోరు కండ్లు ముక్కుగుండా రక్తమును గ్రహించిరి.

రాయబారుల తీర్మానము

పరాసులభయము

లండన్, నవంబరు 21:—రాత్రి 9/20:—జర్మనులు లాంక కరణగూట్లలో వచ్చుననియు అట్టి సమయమున ఏమిచేయవలయునని భిన్నాభిప్రాయములు బయలుదేరినవి. జర్మనీపై అదనముగ తీసుకునిచి చి రాజ్యమును ఇంగ్లండు ఆక్రమించుకొనెదమన్నచో, మిగతందలలో తీర్పు ప్రారంభ మగుచున్నది. బ్రిటిషువారితో ఒకటియే పరిశీలనచేసి ఒడంబడిక కంగీకరించునని, పరాసులు మాండ్లైయై స్వతంత్రముగా ప్రకటించిన ఈ ఒడంబడిక ఎంతయు కొరగాదని బ్రిటిషువారు భయపడుచున్నారు. అట్లగుచో వేల్పు యుద్ధమునకు సంధికి యద్దముగా ప్రకటించినవారగుదునని బ్రిటిషువారు స్పష్టముగా తెలియజేయబడింది. వారి పరాసుల కీయభిప్రాయము నవ్వదు. వారిట్లు కలంచరు. తమ మనోధర్మము నవ్వదు అట్లునరకు సార్థము ఏవనినైన జేయవచ్చు ననియు ఎట్టి వరకును అద్దమును చూపారు.

జర్మనీలో మరల నైతిక పరిశీలనము ప్రారంభించుట

గొక తేదీని నిర్ణయింపవలసినది పరాసు లకుచున్నది. అక్కరలేదని బ్రిటిషువారు భయపడుచున్నారు. మొత్తముగా బ్రిటిషువారి యభిప్రాయము అంగీకరింపబడెను.

ఒక సంగతి

ప్రాంట్, బెల్జియం అంతర్జాతీయదలలి కమిషనరులను నికరలో అనాదరణ జేసినదానికి కొన్ని కాణములు దొరికినవి. బెల్జియం ఈ దొడ్డికి యొకడు కొన్ని కాగితములను తగులబెట్టుకొనుచున్నది. కాగితములో పనిచేయుచున్నది. గ్యూరెన్యములను చావు పడుచుగూడ ఏదిగదా దొరికినది. రిడిగ్యూకు సంబంధించిన నేపథ్యము అదమాయించుటకు విశేషముల బట్టి అధికారియు లేడు. అట్టిది ఈ కమిషనరులు ఆధారముగా చేసుకొనుటకు వెళ్ళుచున్నసంధికి విరుద్ధము అని ప్రకటించిరి.

వెరిషి, మా చక్రవర్తి తెరవాటునుండి మార్పుయింపుకు

యలుదేరిరి.

జర్మన్ యువరాజునకు తండ్రికి తగాదా

జర్మన్ యువరాజు తండ్రిసామాన్య కొంతను చూడకపోయితిని తానిని ఓయిల్ బంపివేయమనడ తండ్రికి తెలిసి అతడు అటుకాయించె నని తెలియుచున్నది.

యూరు భావిభాగ్యవయము

లండన్, నవంబరు 22:—ఉదయం 12 యాదులకు ప్రజలే తమల క్లౌటికను మంచిరోజులు నవ్వుచూచి యూరుగనుల యజమానులకును పరాసులకు రాజువారము లేర్పాటు కాగలవు. నవపరిపరముల క్రింద ఏమి జను కట్టుకొనకలసినది తెలియజేయవలసి పరాసులనిరట. ఇవంతయు ఒకటి రెండు రోజులలో పూర్తిచేయవలసి పరస్పర లక్షణముచున్నది.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి రంకువార్తలు, మంతు కన్ఫులెన్, రసాయన సంబంధముల ఎటువలె ఇప్పుడు జర్మను కర్మాగార యజమానులతో ఒడంబడికను జేసికొనిరి. ఈ సరకులన్నియు నవ్వపరిపరములకింద జనుకట్టుకొనెదలతో తేవో తెలియదు. బొగ్గు ఒడంబడిక, ఈ ఒడంబడిక సంకల్పమైనచో రైను యూర ప్రజలేమో తనిలేకపోవుట చాలవరకు తగ్గుతు. అన్ని సంకల్పమునూ అక్రమము ప్రజలే తనిలేకపోవుట అంత నిరాశ తనిలేకపోయెను. యూరులో అక్షయముగ దొంగ బొగ్గు ఉండగా బ్రిటిషు బొగ్గుతో యూరులకు కాలుము గడుపుట తనిలేకపోయి గొప్ప దుర్భిత అనే తెప్పక తప్పదు.

లంకామైదు ప్రతివర్తకము

లంకామైదు వర్తకము ఈ దుర్భితయొక్క తిని వాడుకునే ధన వాచ్చింది. అమెరికాలో ప్రతివర్తకపోవుటచే ఇండియాకు ఎక్కువలాభముగ నున్నది. మంచిపు:గలప్రతి తయారగుచున్నది. గుమ్మారుమును గట్టుచే సింపుడేకములో లక్షలలోపది ఎకరములు మంచిపురిగలప్రతి పండించును. అని బ్రెయిన్ ప్రతి వ్యాఖ్య జేయుచున్నది.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

పరస్పరమామణిలు

లాయిడ్ బార్లిగారి ప్రత్యుత్తరము

లండన్, నవంబరు 21:—పోషకాహారము వార్షికు గానికి లాయిడ్ బార్లిగారి ప్రత్యుత్తరము నొసగి, ప్రాణము విసిగ నపుడు ప్రజలు ఆలస్యమును త్రాగునటుల టోరెవకుమారు తిమ్మలవచ్చివచ్చును ముగించుట వేయవలసి ఎప్పుడు పూర్తికొనిరి. వార్షికుగా రీనిని బూనుకొన్నప్పటినుండి ఇంగ్లండు మరల బోయింది ప్రపంచములో ఒక్క నేర్వార్వర్తకమును జరిపెను పోలండులోమూరము వేరనము బ్రిటులో వేరనము లతో సమానముగ నున్నది. నేర్వార్వర్తకములేకనే యూరపులో బ్రిటిషు మరల నిలబడెను. దిగుమతులు నేర్వార్వర్తకము దుకులేకనే బ్రిటు ఇంగ్లండుకు యూరుకొని వచ్చుటకు నిలగుచున్నది. మరల అర్థికవిభాగము ముప్పుకు త్రాగుబోతు లని సామాను నంకెను పూర్తిజేసి అన్నిలో పడవేసిటు లగును. వెంట్రులు యూరపులో కాంతిని ముల కలుగజేసెద మని వర్తకము తనంతట తానే వాడుకదనుని లాయిడ్ బార్లిగారి రిరి.

బార్లివును గారు

ప్రతివర్తకము ఎన్నికలక్కరలేదనుట ఆశ్చర్యముగ నున్నది. ఎక్కువగా వచ్చును తీసికేసి బ్రిటులో పంచదార క్రికెను ప్రజలే తెచ్చెను. ఇంగ్లాండులో ఎదురు 500000 ఎకరముల చెరుకుతోటగ జేయరా దనిరి.

కృకసామాను యభివృద్ధి జేయుటకు ప్రయత్నములను జేయవో మహాభూమిగ నుండుననిరి. తనిలేకపోయెను, తిండి తే చాలక ఇంగ్లాండు పడుచున్నవారిని ఆహార పదార్థములమీద వస్తుల నియంత్రణను యడుగుట వ్యాధియగాన ఆహారపదార్థములమీద వస్తు నియంత్రణతో లేదని ప్రభుత్వమువారు తెలియజేసిరి.

గంతుకకర్తలకి ప్రతివర్తకము అనుకరింపజేసి గొప్ప లాభమును జూపించెదని ఆస్టిక్ చాంబర్లెనుగారు తెలియజేసిరి. కొన్నిటి కర్తలపేరే గొన్నిటి కర్తలపేరేయిండుట గూం దననిరి.

గొప్ప విద్యాంశుడు సర్, బార్లిజుంగుగారు కార్మిక నభ్యుదయ ప్రయత్నించుచున్నాడు. ఇతడు చాల వజునుండు తెచ్చువాడు.

కమ్యూనిస్టు ప్రకటనము

తనిలేని కర్మాగారములను వకవరుచుకొనవలె ననియు సాగుబడిచేయని భూములను వకవరుచుకొనవలెననియు వారమునకు కనీసము వాణిగుసానుల వేరనము నియంత్రణనియు రోజు 18 ఆరుంటులే పనిచేయకలెనికెను పనిలేని వారికి పూర్తిగ జీవనోపాధి నెచ్చానైన గల్పించవలెననియు పనిచాగడ ప్రభుత్వము వెలకొల్పవలెననియు అందుకును గృహనిపులను కలుగజేయవలె ననియు కమ్యూనిస్టులు ప్రకటించిరి.

వైను స్థానము మ కన్సర్వేటివు సభ్యుడు బాల్మయిలు గారు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

గో రాల్ఫ్ మోరెను గారు స్టాన్ఫోర్డు సామాన్య యూనివిర్సిటీ అభ్యర్థిగ ప్రయత్నించుచున్నాడు.

రిజి జుగారు ఎన్నికవిషయమై యువవ్యాగముల నిచ్చిరి. అమెరికను ఋణపరిష్కార విధానమును ఆక్షేపించిరి. గొప్ప వాగును, గొప్ప ప్రభుత్వమువారును తమ ఋణములచే యునైటెడ్ స్టేట్సువారిని యూరపు వ్యవహారములలో దిగునటుల ఉపయోగించుకొనెద నిరి.

వార్షికు గానికి పోటీగ ఎన్నియన్ మోకావగుగారు తిరిగి వర్తకమునకు తెందివారు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

చర్చలు, వెతికు లాగియును పోటీగ కర్తక ఇక్కడ గారు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

అభ్యర్థులలో ఎవరెవరు గలిచెదరు?

లిక్విడ్, అర్ధరాత్రినవంబరు 22 :—ప్రధానామాత్యుడు కర్తకర్తలేకనే ఎక్కువసంఖ్యని నూటికి 90 పార్టీలు జెప్పవచ్చును. లాయిడు బార్లిగారుమో పోటీలేకనే రాకవచ్చును చున్నాడు. అయితే కన్సర్వేటివులు ఈయనకు పోటీగ ప్రయత్నించెదరని తెలియుచున్నది.

రాంసే మగ్నోబాల్లిగారు తిరిగి కన్సర్వేటివు అభ్యర్థులు ఎదుర్కొన వచ్చును.

ఇద్దరు కార్మికసభ్యులు ఆస్టిక్తు గానికి పోటీగ సలకవచ్చును.

తిరిగి పక్షములో అందరును కలిసి విభేదముల నంతరింపజేసికొని పనిచేయవలసి ఏర్పాటులు జరుగుచున్నవి.

బర్లెక్ చాడ్డు ప్రభువుపేరు జెప్పిన స్త్రీలందరును మండించుచున్నారు. ఎవరను వారు తన ఓటుకు ఇని కీయరు. ఆస్టిక్ చాంబర్లెనుగారు ఈతడు లేనికే ప్రభుత్వము పనిజేయదు(నిలోనవైయు).

హ్యరి గ్లౌక్ నేనాని లానేకకభవ ఎంతయో మహాకారమును జేసి ఇద్దరిందరిన కర్తక ప్రభువు ఉగ్రుడించెను. హ్యరి గ్లౌక్ నేనాని ఉచిరికిని ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-11

మొదటి వాచకం 0-6-0

హిందీ ప్యా కెట్టు డిక్షనరీ 0-0-0.

తెనుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు విలయిన నులభతైలిని వ్రాయబడినది.

నత్య వత్సవ పాఖ్యానము

నతి 1-1 ధర రు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము.

ఇయ్యది నర్వపుమాహాత్మ్య కథను ఆధారముగాని వ్రాయబడిన క్రొత్త కావ్యము.

తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము,

7, తంబుకెట్టినిది, మద్రాసు.

ద్రామను కార్పరేషను

కార్పరేషన్ ఆఫ్ సరుజేతము

నిన్న సాంఘికము కిప్పున భవనము మదాను కార్పరేషను సభాసభలు. దాదాపు 80 మంది కార్పొరేటర్లు సభాసభలు. వీ. తిరుమలె పిల్లగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

శిశువర్తమానము

స్టాండింగు కమిటీవారి సలహాలపై చర్య ప్రారంభమయ్యెను. ఈ క్రింది విధమున ఉద్దేశ్యముల న అనుసరించి మొదటి కమిషన్ గారు అనుమతి కోరిరి.

(1) తేదీ డాక్టర్ల జీతము 150 రూపాయలు అలభ్యము రూ 25 (2) ఇతర డాక్టర్ల విజీలరులు జీతము రూ 60-80 (3) 6 మంది నర్సులు జీతము రూ 85 (4) 5 మంది జవానాలు జీతము రూ 17-1-20 స్టాండింగు కమిటీవారు ఈ సలహాను బలపరచిరి.

ఈ విషయమై తీర్మానించుటకు పూర్వము శిశువర్తమాన విభాగ మెంబరులకు లాభకరముగ నున్నదో తెలిసికొనవలయుననియు, నున్నా చర్యనున్న పని కృషికిరముగ లేదని నలువురు అభిప్రాయ పడుచున్నారనియు తెలిపిరి.

ఈ విషయమై ఆరోగ్యశాలవారు సంపూర్ణముగ ఆలోచించిరిననియు మరల ఇప్పుడు చర్య ప్రారంభించుట అవసరమని అభ్యుక్తులు అభిప్రాయపడిరి.

భవనము కార్పరేషను చేయుటకు పూర్వము వివరములు తెలిసికొనుట అవసరమనియు, ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు డాక్టర్లు బల్లము, కే. సి. శేఖరచారి, డాక్టర్ల సలహానుగారు అభ్యుక్తులు ప్రత్యేకసంఘముగ నియమింప బడవలయు ననియు తెలిపిరి.

ప్రస్తుతము ఆరోగ్యశాల కమిషన్ ము దిగ ప్రత్యేకసంఘము నేర్పరము అవసరము అని అభ్యుక్తులు పట్టింపిరి.

డాక్టర్ల సలహానుగారు శిశువర్తమాన విభాగమును బలపరచుచు చూట్టడిరి.

ఈ విషయమై మరల డాక్టర్ల కమిటీవారు ఆలోచించవలయునని మరల గోపాలరావుగారు కోరిరి. ఇది సహజమనిరి. ఈ సభల ఆమోదింపబడిన.

వాక్సినేటరులు

ఆరుమంది వైద్యులు వాక్సినేటరులు 4 రు కంటే ఎక్కువ 4 అంటే ఎక్కువ ప్రాంతములను కాలవలయనని డాక్టర్లు అభ్యుక్తులు కోరిరి. కమిషన్ గారు వాక్సినేటరులు అనుసరమని అభిప్రాయపడిరి. వాక్సినేటరులందరియూ 500 పైలు కమిటీవారు సలహా ఇచ్చిరి.

6 మంది వాక్సినేటరుల బదులు మువ్వరు సబ్ అసిస్టెంట్లు సర్దుకు నియమించుట లాభకరమని డాక్టర్లు మల్లయ్యగారు నూచిరి.

కొంతచర్యలైనవియు డాక్టర్లు అభ్యుక్తుల సలహాను ఆమోదింపబడిన.

జీతములు

జనరలు-డిప్యూటీ మేంబరు డాక్టర్ల జీతములను విషయమై చర్య ప్రారంభమయ్యెను. అరిసి కేసును నూనెజరు అనుసరించి ఇతరులయినందు రూపము 75-5-120 (గ్రేడు ఏ) కు పరిమితమున కమిషన్ గారు సలహా ఇచ్చిరి. రూ 75-5-100 (గ్రేడు 5) దుంపలయనని స్థానిక సంఘమువారు సలహా ఇచ్చిరి.

వాక్సినేటరులు:—ఇటీవల ఒక ఉద్దేశ్యజీతము విషయమై చర్య జరిగినపుడు తీర్మానములు పొందుచున్న ఉద్దేశ్యముల పట్టిక తయారుచేయబడుననియు, వారి జీతములు మొదటియందు విషయమై ఆలోచించుట అవసరమనియు అభ్యుక్తులు చెప్పిరి. ఇంతకు ముందు ఈ విషయమై ఎట్టి పరిష్కారములు జరుగలేదు. ఎక్కువ జీతములను పొందలసినవారు కార్పరేషనులో అనేకులు ఉన్నారు. ఈ డ్రెస్టు జీతము మొదటియందు విషయమై కార్యకర్తల జీతములను పొందుచున్నారని అందరి విషయమై త్వరలో కమిషన్ గారు టులుచేయుట అవసరమని అభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఈ కేసు, సి. శేఖరచారి:—ఈ విషయమునకు సంబంధించిన కార్పరేషన్ జీతము కార్పరేషను కమిషన్ గారు తీర్మానమునున్నదో దర్యాప్తు గుఱుమని. జీతము మొదటియందునని ఈ డ్రెస్టు జీతము కార్పరేషన్ కేసు దరఖాస్తు పెట్టుకొనెను. జూలై 10 వ తేదీకి అనగా నేమియుగాదు దాఖలుచే చేయబడినది. ఇంతవరకు ఈ ముల సార్వభౌమ తీర్మానముల ఇచ్చినదే తేలియకున్నది. ఎవరో నేమియు చేయబడినాను మూల్యతీసి పెట్టిరి చెప్పవలసియున్నది. ఈ సారి కమిషన్ గారు ఇచ్చుట లేదు వారిపై నేరముల న లాభములేదు.

కడకు స్థానిక సంఘమువారి సలహా ఆమోదింపబడును. ఇతర దరఖాస్తుల విషయమై కూడ స్టాండింగు కమిటీవారు ఆలోచించవలయునని భావించుటకు ఈ స్థానముగారి సభలకుమీద ఆమోదింపబడిన.

కార్పరేషను ఇంజనీయరు

కార్పరేషను ఇంజనీయరు మొదటియందు విజీలరుల జీతములు (క్రిస్టియన్ కోడల్ గుండుమింకబడిరి ఈ కార్యోద్దేశ్యమును ఇంజనీయరు అంగీకరింపవచ్చునని సభవారు తీర్మానించిరి.

కార్పరేషను వకీలు

ప్రస్తుతము కార్పరేషను వకీలు 200 రూపాయల జీతము కమిషన్ గారు 400 రూపాయల జీతము కాలవలయనని వకీలు దాఖలు పెట్టుకొనెను. 300 రూపాయల జీతములయనని కమిషన్ గారు స్టాండింగు కమిటీవారు సలహా ఇచ్చిరి. ఈ సలహా ఆమోదింపబడిన.

తెలిపిపోను అవకేటరు

తెలిపిపోను అవకేటరు ఎల్.ఆర్. కేసు సరికి జీతము 80-5-100 రూపాయలు అందలయనని స్టాండింగు కమిటీవారు సలహా ఇచ్చిరి. ఈ సలహా నిరాకరింపబడిన. బడ్జెటు సమయమున ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు తీర్మానింపబడిన.

డాక్టర్ల జీతముల గుర్తు ప్రతిష్ఠాపర్యాయములను చి. తిరుమలె, సి. డి. శేఖరచారి కారణము అంగీకరించుటకు అనుమతి ఇచ్చినది.

మూరుమార్కెటు సూపరింటెండెంట్లు

మూరుమార్కెటు సూపరింటెండెంట్లు ఇ. ఆర్. జి. ల్లి గారికి 100 రూపాయల జీతములకు తీర్మానింపబడిన.

కానిటర్ల ఇన్ స్పెక్టరులు

22-వ డివిజనునందు తని అధికముగ నుండుటచే ఒక అడి నను కానిటర్ ఒక ప్రొవెనువర్కర్ ఒక పూర్వము అధికముగ నియమించవలయునని మొదటియందు కోరిరి. ఇన్ స్పెక్టర్ కానిటర్ ఇన్ స్పెక్టరులకు ఇరువురు జవాబును నియమించవలయుననియు మొదటియందు తీర్మానముల ననుసరించి వీరు పనిచేయుచుండ వలయునని మొదటియందు సలహా ఇచ్చిరి. ఈ సలహా ఆమోదింపబడిన.

కార్పరేషన్ ఆఫ్ సరు

కార్పరేషన్ ఆఫ్ సరు జీతము మొదటియందు మొదటియందు మొదటియందు స్టాండింగు కమిటీవారు సలహా ఇచ్చిరి.

750 రూపాయల జీతము ఇచ్చవలయుననియు బడ్జెటు ఆమోదింపబడిన పిమ్మట ఈ జీతము ఇచ్చవలయునని జి. ఎ. నరేశుని జేరి కార్యచర్యలు చెప్పిరి.

కార్పరేషన్ ఆఫ్ సరుగను స్రింగారవేలు మొదటియందు పడినంతవరకు నుండి జీతము మొదటియందు లేదనియు అతడు గొప్ప కుటుంబమును పోషించవలయు ననియు కార్పరేషన్ బడ్జెటు వరకు తనియును అతడే ఇచ్చుట తీర్మానించుట ఉచితమని అభ్యుక్తులు చెప్పెను.

జేరి కార్యచర్య:—డ్రెస్టు జీతము విషయమై ఇప్పుడే చర్య జరిగెను కదా. వారు జీతమును మొదటియందు బడ్జెటును చేర్చుటకు తీర్మానింపబడిన. వారు కూడ పెద్ద కుటుంబమును పోషించుట కు సలహాను గున్నారు. అభ్యుక్తులు ఈ విషయమునకు మౌనము ప్రత్యేకముగ తీర్మానింపవలయునని ఎంబులకు కోరుచున్నారో తెలియకున్నది.

అభ్యుక్తులు:—డ్రెస్టు జీతము (గ్రేడు 5) బట్టి ఇచ్చవలయును. స్రింగారవేలు మొదటియందు పడి సంతకమునకు పూర్వము 500 రూపాయల జీతముపై పరిమితమైరి. ఇంక అదే జీతము పొందుచున్నారు.

స్రింగారవేలు మొదటియందు సావర్ధన్యము ప్రకటించుచు మొదటియందు జీతము వారి కిచ్చుట యుక్తమని డాక్టర్ల సలహానుగారు చెప్పిరి.

స్రింగారవేలు మొదటియందు డాక్టర్ల ఆఫీసుగారు నుండి కలసివా రనియు సా. ఫి. షేడముగల్ల వారిపట్ల ఆస్థానము బాగు నని ముఖ్యము మొదటియందు చెప్పిరి.

750 రూపాయల జీతము అంగీకరింపవలయునని జి. ఎ. నరే శంగారు పొందించిన సభల నిరాకరింపబడిన. స్టాండింగు కమిటీవారి సలహా సంపూర్ణముగ ఆమోదింపబడిన. ఈ సలహా ననుసరించి స్రింగారవేలు మొదటియందు 1922 సంవత్సరం ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ నుండి నెలకు మొదటియందు చొప్పున జీతము ఇచ్చవలయును.

సర్ కూర్మా వేంకటరెడ్డి నాయుడుగారు

మంత్రిత్వమునుండి తొలగించుట అక్రమము

ఆంధ్ర ప్రాప్తజేతరుల ఆక్షేపణ

భీమవరం బ్రాహ్మణేతరుల ఆక్షేపణ

సర్ రెడ్డిగారి మంత్రిత్వమునుండి తొలగించుట అక్రమమని భీమవరం బ్రాహ్మణేతరు లాక్షేపించుచున్నారని గానా లెక్కల రెండు కాణముల గార తండ్రివార్ల నంపిరి.

చిక్కాల బ్రాహ్మణేతరులు

సర్ రెడ్డిగారి మంత్రిగా నియమించకపోవుట అక్రమమని చిక్కాల బ్రాహ్మణేతరులు తీవ్రముగా లాక్షేపించుచున్నారని భూస్వామి వడ్డే అభ్యుక్తుల గారు తండ్రివార్ల నంపిరి.

బలుసుమూడి

బలుసుమూడి బ్రాహ్మణేతరు లాక్షేపించుచున్నారని మెట్టే రామయ్యగారు తండ్రివార్ల నంపిరి.

కొమ్మపాడ

కొమ్మపాడ బ్రాహ్మణేతరులు చుట్టుట్టు గాయముల వారుగూడ తీవ్రముగా లాక్షేపించుచున్నారని సాటిసాల వడ్డేగారు గారు తండ్రివార్ల నంపిరి.

రాయిలం బ్రాహ్మణేతరులు

సర్ రెడ్డిగారి మంత్రిగా నియమించకపోవుట అక్రమము, అంజేము, అస్థానము గాన రాయిలం వారు మంత్రిత్వమునకు తోడ్పడకల రని చివరెల్లి రామయ్య గారు తండ్రివార్ల నంపిరి.

భీమవరం హిందూ బ్రాహ్మణేతరులు

ఇది చాల అక్రమమని భీమవరంలో హిందవులగు బ్రాహ్మణేతరు లాక్షేపించుచున్నారని భూస్వామి చిన్న పెట్టి కృష్ణమృగారు తండ్రివార్ల నంపిరి.

లాయిడుబ్బాంకు మోసము కేసు

6 గురు ఆరెస్టు చేయబడుట

కల. త్రి. నవంబరు 21:—బాబుడ్ల బ్బాంకు మోసము కేసులో డి. సి. వర్తకు తదితరులు 6 గురును ముఠాలో చేరి లాయిడ్ బ్బాంకును మోసముచేసినట్లు కేసు లేబిడి ఆరెస్టుచేయబడిరి. ఈ 6 గురుకు రోబోవు మోసాదు క్రిమిలు విచారణ లలో విచారింపబడుచు రని ప్రధాన ప్రొసెక్యూటరు జే. జి. ట్రేల్యు గారు చెప్పిరి. వీరి ముఠా బ్బాంకు డి. సి. వామనేగారిని ఈ 6 గురును బెయ్యి కోరిగా నుగ్గురికి అనుగ్రహించి చుగ్గురికి అంగ్రహించెను. ఈ ముఠాను ప్రాచీ వారిపట్ల యున్నాడు.

భుగ్గిగారు విజయ మందుట

కరాచీ, నవంబరు 22:—భారతీయ సభకు, సి. యు. కమిటీకి నియోజకవర్గము తరపున గులాం మహమ్మదు భుగ్గిగారు యెన్నుకొనబడిరి. భుగ్గిగారికి 4282 ను, అరిసి ప్రత్యర్థి అగు పీరు మైర్ జాగారికి 890 వోట్లు వచ్చెను. (అ. (కె))

అస్సెస్మెంట్ రెవిన్యూ ఆఫీసు

రెవిన్యూ ఆఫీసు బలము గాదు కమిషన్ గారు ఆక్షేపించుచుండుటచే అస్సెస్మెంట్ రెవిన్యూ ఆఫీసుగారికి కేరళామణి మొదటి గారు టెంపరరీ రివిన్యూ ఆఫీసుగారి నియమించబడిరి. ఈ పనియందున్న కామముల వారికి నెలకు 750 రూపాయల చొప్పున జీత మిచ్చవలయునని స్టాండింగు కమిటీవారు సలహా ఇచ్చిరి. నిబంధననుసరించి వీరి కొంత జీత మిచ్చవలసియున్నదో తెలుపవలయునని ఇన్ స్పెక్టర్ మొదటియందు కోరిరి.

ఈ ప్రశ్నకు సరి అగు ప్రత్యుత్తరమును అస్సెస్మెంట్ ఆఫీసుకు చెప్పెను.

ఈ విషయమై చర్య కొంతకాలమునకు ఆపబడునని విశ్వాసము మొదటియందు. ఈ విషయ నిరాకరింపబడిన. 750 రూపాయల జీత మిచ్చవలయునని స్టాండింగు కమిటీవారు సలహా ఆమోదింపబడిన.

అప్పటికి 7-20 గంటలకు వేళ సభ ఆరంభమయ్యెను.

(13) కొత్తకన్నులను విధించుట:- శస్త్రమును హస్తమును
 పాంపు అవు, కొద్దిగా ట్టచు, కొన్నిచుక్రిమేయము

విజయవాడ:—ఎల్. ఎస్. భాగ్యం ప్రత్యేకం. ఈనాటి పేజీ నెంబరు 689, బొంబాయి, మేనల్లుడు దాదా అందు కో., 28, చెన్నాయి.

పోస్తు బాక్సు నెం. 328, మాంట్రూరోడ్ ము. చాన్.

అమెరికాదేశము: గాంధీమహాత్ముడు

మాగంటి బాపినిమగారు భృరాజ్యపతిక
రీటుల (వ్రాసిరి)

ప్రశ్న:—మహాత్ముని గూర్చి అమెరికాదేశముల యభి
ప్రాయములు?

జ:—కాంతిజ్యోతి మహాత్ముడు! లోకవాసులకు, మా
నవాశీరుడు నుత్తమోత్తముడని ప్రపంచమునకు బాటిని అమె
రికాదేశీయులైన రెవలండు జాతీయులు గాత్రవా? అయితే 1921
న సంవత్సరమున మహాత్మునిగూర్చి తిథింపని క్రితము గన్న
టుట యందుగనుండెను. మహాత్ముని తత్వోపదేశము ప్రపంచము
టకును, వానిద్వారము తర్కవిలక్షణములములమున దెలిసి
కొన బ్రతిపత్తియై మేధావులకు లభించునది. గాంధీమహా
త్ముని జీవితచరిత్రము ౩౩వని కాంతి ప్రయులందుగనుండెడి.
మహాత్ముడు అమెరికాదేశీయుల మనోవాక్కులయందే కాక వారి
నీతిమాయలందు గన్నట్లుచుండెను. “మీ దేశనివాసియును మహా
త్ముని గాంధీగూర్చి మౌనముననున్నా” యని విశ్రుతత్యాచారితో
నయ్యెనుండెడివారు. మహాత్ముని ద్వారాపాధ్యాయము మహా
త్మునిసూక్ష్మదేవుడుగా వారముటై వాగ్దేవతలవలనమహాత్ముల
విద్యులవాక్కులందుండెడి వారు. (Cosmopolitan club)
మహాత్ముని యాదర్శముల వాచరిణిలో బెట్టుట సాధ్య
మాయని భోదించాలి. అందున, పరస్పరములందును వాచిం
చుకొనుచుండెడివారు. ప్రతిపక్షములందు మహాత్ముని భక్తియు
గలను. క్రైస్తవులలో శోక కాళియును (Friends) మిక్కి
ల్ల దులులను వారలకు మహాత్ముని సత్వంతగొరవము. ఏల
యన ప్రపంచకాంతినిమిత్రి మెంటి యందునుపాలయన కాంతి
స్థాపకుడనియే. అమెరికాదేశీయుల దండెను మహాత్మునిదానిధముగ
గౌరవింపబడుచున్నాడనిన సత్యముగ నుండును. భారతదేశము
నందే నలుపు. నేర బూజించబడుచున్నాడు, మహాత్ముని రూపా
దని, తిత్తియు వెంటులోనిని మానవులు లే. పోలడు అవిధ
ముగ పలువురుపలుకుటల యభిప్రాయములనున్నాను. అంగ్లేజు
సోదరులను వారిమిత్రులు, ఆలోచనలేని సామాన్యులు కొందరి
విధముగ బలముచుండురు. “హిందూదేశమున మరెవరియైదు
సూక్ష్మదేవతలై యింపుచు రంధర ప్రజలవాక నిరవచ్చును. గాంధీ
తొనసాగియు (హిందూ) ప్రపంచమును మోపుచున్నాడు.
అంతేగాని గాంధీలో విశేషమున్నది?” స్వతంత్రతాలోచనగల
విద్యార్థులు కొందరు గాంధీలో మహాత్ముని మేమియులేదనియు,
పరదేశీయులందు లభించినటుల తదితర దౌర్జన్యపూర్వముల ముడ
కలనందనలంబించుటకు వలయుగాక సత్యాగ్రహ మకలంబించి
గాని భగవద్గూర్చుని యాచరించుటలేదని చర్చించుచుండురు.
ఏకేక మింతస్వంతము సాత్వికలోభమువ్యాపా స్వరాజ్యము
సంపాదించియుండెదరు. హి. మాదేశ సర్వర స్వరాజ్యదిక్
గాంధీ ముద్రయును తోడ్పడవలసిన సంకేహించుచున్నార
సాధారణ ప్రజలు గాంధీ ప్రపంచములో నుత్తమదేవుడు
భారతి స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడుచున్నాడనుభావముతో
నున్నారు.

క్రైస్తవమతస్థుల నేతలు గాంధీ క్రైస్తవదేవుడు
క్రైస్తవమత మెట్లు ప్రపంచమునను దోషమునున్నదోయని
దెంబములు పట్టుచుండు.

భిక్షాభివ్రాజులు లెచ్చియున్నను, గాంధీ భావప్రపంచ
మున కొంతకాలము రాజ్యముచేసినాడు. కొంతవరకు చేయు
చున్నాడు. మహాత్ముని యాత్మకత్తి ప్రేమకత్తి యహింసాగ్రా
ము, కాంతిస్థాపక, ప్రపంచమునంన్న నానాజాతులదృష్టి,
భారతవర్షమును వాక్కించినది, ఇందులకు నివర్తనములు.

అమెరికా రయితంతువులకు కథ్యతొనగు, జె. ఆర్.
మహానాథులకు హిందూదేశీయులకు అమెరికాయీయులకు
దేశ మేమని నేను వ్రాసియుంటిని. వాడివలకు పరిచయము
లేవనను, వారిబాలులో ఇట్లు వ్రాసెను:

మి. కా. గో, 12-6-1923.

“మీ జాతి మహావాసుడు గాంధీగారిని గూర్చియు
అయిన పుత్రులమును గూర్చియు తెలిసికొన నీ సర్వంతాభిలా
షతో నున్నాను. వాకు చేరిన కృతార్థము యధార్థమైపో
నే నాయనతో కొన్ని విషయములందు తేలికపించుగాని అయిన
స్వాయం విచారిణియందును మానవకోటి అభ్యుదయమునకు తేరిన
నేన అభ్యుదయము, అత్యాభ్యుదయము. నా యభిప్రాయము
సరియేగా? మీ రాయన గూర్చి విపులముగా తెలియజేయుచు
వ్రాయుచు రని నమ్ముచున్నాను. అయిన కార్యక్రమములోని
మండిచెడుటలను విమర్శించి వ్రాయ ప్రార్థించుచున్నాను.

మి. కా. గో 12-6-1923

క్రైస్తవతాండవలకు, క్రైస్తవ సభులకు మహా
త్ముని గూర్చి తెలిసికొనుటకై హిందూవిద్యార్థుల వాచ్యమిం
చుండెడివారు. Debating Society లో, హిందూదేశము
స్వరాజ్యసంపాదన కర్తృకాలా యకు సంకేతము వచ్చిపుడు
హిందూస్థాని క్షుల్లముండి యహిందూవునిదైనను తోడ్కొనిపోయి
యాసంకేతము నివారించుకొనువారు. నిలుపు ఉద్దేశముతోను,
మెత్తని సోపాంతోను నలంకరింపబడియుండు మంగలి దుకాణ
మున కేగి యుంటిని. తేలిక త్రిందుచు మీదేశమేదియని యడుగ
“వాడి హిందూదేశ” మని గర్జనముతో బ్రతుక్తిరి మిచ్చితి.

“గాంధీదేశమా? గాంధీ రైట్లున్నాడు? పాపము కై అ
సం దున్నాడు గా తోలు” అనెను.

ఈజప్తు, చైనా, జపాన, దక్షిణ అమెరికా, యూరపు ము
న్నగు దేశములందు గాంధీమహాత్ముని పరిణామ వ్రాయుచున్నా
రని యాయాదేశ విద్యార్థులు బలముచుండెడివారు. ఓకలో
జపానదేశము పార్లమెంటు మెంబర్ లొకరు “గాంధీని గూర్చి
వ్యాసములు వ్రాసియుంటి ననియు, ఆయనను గూర్చి తెలిసి
కొనుట కనేకు లధికారులతో నున్నా” రనెను. ఏకా దేశ
ములోకాంటున క్రైస్తవతాండవలను జూచుట కేగియుంటిని.
అప్పుట అమెరికాను దాక్టరు భోజనానంతరము, మహాత్ముని
గూర్చి ఎన్నియో ప్రశ్న లడుగ వా కర్తవ్యంక అభ్యుదయ
నుండెను.

ఇందులకు మహాత్ముడనిన అమెరికాదేశముల కెంతభక్తి
గౌరవములు గలవో స్పష్టపడగలవు.

ప్రాబేలు అందు తెలుర్పు ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఆర్టు నవరణ

ఈచట్టనవరణ అననది మరికొంత పన్ను విధించుటతో
అని చెప్పవచ్చును. ఏలనన, నవరణచట్ట ప్రకారము, జ్ఞాతుల
వలనగాని వారసత్వము రీత్యాగాని, వుయలో ద్వారాగాని సం
క్రమించిన ఆస్తికి సర్వము ఇతరుల ఆక్షేపణవుండని వుండెపోని
తెలుర్పు ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ గాని ప్రాబేలుగాని పొందితీర
వలెను. ఇది పొందుటకు ప్రాంత ద్యూటిగాక గజెటులో
ప్రచురపరచుటకు అయ్యే ఖర్చులు మాత్రా ప్రతియొకరు భరించ
వలసి యుండును. అనకారం పొందవలయుట యిది ఆక్షేపణ
లేనపుడు యేమి చెయ్య అని కొందరు అడుగవచ్చును. అయితే
సంక్రమించిన ఆస్తులలో నో. వానినైనను ప్రోత్సహ పోవువాడు
ఆక్రమించిన యాదాస్తికి తెలుర్పు ఆఫ్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ గా
ని ప్రాబేలుగాని పొందుతే యేర్పరుకారు ఆస్తికి నాక్కు
గలవారి నాక్కులను అంగీకరించరు. ఈచట్ట సురణ విల్ల
మదరాసు కానసభలలో ప్రవేశపెట్టబడును. కాబట్టి ప్రతి
గ్రామమువారును యిల్లలు చట్టముగా యేర్పడిన గజెటు
ములు ఆలోచించి ఆక్షేపణ చేయుచు నిమగ్నము జల్లాప్రతి
నిధులకు తెలుపుకోవలసినదిగా నున్నది. (ఒక విలేఖరియంకి.)

జపానులో దిగుమతిపన్ను తీసివేయుట

జపానుప్రభుత్వమువారు 1924 మార్చి మాసంతరము
వరకు తమదేశమునందు చాలవస్తువులకు దిగుమతిపన్ను తొల
గించిరిని సార్వభౌముని ప్రభుత్వప్రతినిధి (కాన్సులుజనరలు) వలన
తెలియుచున్నది. వాటిలో నీటిద్రవ్యము:—ధాన్యములు,
మాంసములు, పేదవస్తువులు, నూనెలు, ద్రావకములు, రసాయన
ద్రవ్యములు, ప్రత్తి, నూలు, ఉన్ని, అన్నరకముల కాగితముల
తలుపులు, నీ మె ల టు, గచ్చు, రాజు, ఇనుము,
రేకులు, తీగ, గొట్టములు, మేకులు, మరలు
రైలుసామానులు, బియ్యతీగలు, సూభములు, ఇంజింకలప, కట్ట
సాయపిమ్మట్లు, లంతిలార్లు, బెలిపోను వస్తుసామగ్రి, మోటా
రబండ్లు, క్రెములు, కుట్టువని యంగ్రిములు, మొదలగునవి
లియ్యమునై నున్న యివివరకే తీసివేయబడినది. లాటింగా
యితరమోటారుబండ్లపై పన్ను సగమువిధించబడును. ఇతర సుంక
ము అవసరమునుబట్టి తీసివేయబడును.

బర్మా విశ్వవిద్యాలయము - సెనేటుసభ

రంగునులో బర్మావిశ్వవిద్యాలయము సిండికేటు సెనే
టుసభలకు జరిగినవి. “ అనుబంధ కళాశాలల నేర్పరచుటకు కలన
వ్యయ మధిక మగును. ఇందులకు విద్యార్థులలో పోయ్య
కుంది అంగీకరించుటలేదు. విశ్వవిద్యాలయ నియమములకిది భంగ
కరము. ఛాన్సులరుకు ఉత్పాదాధికార ముండకలేను ఉన్నత
విద్యా విషయక సభలలో ప్రతినిధుల సంఖ్యను కృద్ధిచేయుటకు
గమీతుకమగు నూరము చేసిన మా వాక్షేపణలేదు. అను
తీర్మానము లాసభలలో నామోదించబడెను (అ. వె.)

గాంధీమహాత్ముడు

ఒక క్రైస్తవుని ప్రశంస

ఈక్రింది వ్యాసము పుస్తకం అడ్వోకేటు నందు ప్రము
రింపబడినది:—

ఈక్రింది హిందూస్థాన మంతరి లీహతులందు రెవలండు
వాక్ వార్తనుగాకు బుధవారమురాత్రి భారతజాతీయోద్యమ
మునందు ఏనుక్రిస్తు స్థానము అను విషయమును గూర్చి ఉత్తర
సింధువు భారతీయులు గాంధీమహాత్ముని ఏనుక్రిస్తు అనకార
ముగ భావించెదరని తెలిసిరి. భారతదేశమున నూతనయుగము
ప్రారంభ మగుటకు నుండే నని ఆయన చెప్పెను. భారతదేశ
మునం దెన్ని జాతులున్నను జాతీయోద్యమము యిదివరకున్న
సెక్కులగ భారతీయులం దైత్యమును గలగజేయునట్టిదిగ నుం
డెను ఈ నూతనభావమునకు జ పా ను యుద్ధ ము చాల
ప్రొద్దులము నొసంగెను. ప్రాచ్యదేశ మెంతటి, పాశ్చాత్యదేశము
యై విజయ ముంచుటవలన భారతదేశము యెన్నితరములనండి
యో నూగి చున్న నిద్రకుండి మేల్కొంచెను. భారతీయులకు
కలతయొకటో గాంచుచు, చిక్కిపడ్డవలన జూచుచుండిరి.
ఈఉద్యమము జపానాన్యము: కు ప్రాకురట్టికనిని. గాంధీ, జేయ
వలసినవైనను, రాకీయ స్వాంత్యమును గోరినది యెవరో
కొందరు విద్యార్థులకులై వారుగాక ఇందరును అట్టికొరిను
గల్గియుంటిరి. ప్రతివానినోను మోమురూలుబాట విసబడు
చుండెను. ఏమారుములనుజేయు నుండున్న బీదవాని దృష్టియం
దుగూడ స్వతంత్రభావము గన్నట్లుచుండెను. నూతనయుగోద
య మెప్పుడుగల్గునా యని అందరును నమ్మముతో నెదురుజూ
చుచుండిరి. ఈఉద్యమము జూడ ఏనుక్రిస్తుభావము అందరి వా
విపించి మారదనుకొన్న ప్రాచ్యదేశము మారుచున్నట్లుండెను.
వార్తనుగాకు 60 వేల మంది నివాసులు గలపట్టణమునందు బహి
రంగముగ నుపస్థానించిన పినప వికయంతకుడు లేడి నాలుగుబ
లు చెప్పినయిమని కోరెను. “ఏనుక్రిస్తు మరల వచ్చుచున్నారని
మీరు క్రైస్తవులు జెప్పరా? ఆయన రాలేదా అని ఆయన అడి
గెను. “బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ప్రక్షిప్తముగా మోక్షమును ఆయన
ను కారాగారమున బడవేయలేదా? ఎందుకని గాంధీ ఏనుక్రిస్తు
అతారముగాదా?” ఆయన తనను వార్తను గారికి అర్థింకప్రా
ముఖ్యమైందిగ గాన్పించెను. ఏలనన గా అట్టిఅభిప్రాయమును ఆ
యనయొక్కదేగాక వివాదంతుల కలలు తెలిసిరి. జపానాన్య
మునందు ప్రాతిపదియను. గాంధీ విధానమునందు కొన్ని క్లితాం
తముల నాయన అంగీకరింపకున్నను, వానిని గూర్చి యెవరేమి
చెప్పినను, భారతీయులు అటుకొలదియండి, ఆగ్నేయకృమంతుని
మొదలు గొప్పనగ్రుని వరకును, చదువునని పసిపాము జేసికొ
నువారునుగూడ గాంధీని ఋషిభావించి భూజించెదరని ఆయన
జెప్పెను. ఆయన దేశములో గొప్ప ఆధ్యాత్మికబలము గల్గియు
న్నాడు. ఏ యుగమునందైనను ఆయన జేసింత వని యెవ్వరు
ను జేసియుండలేదు. మహావైభవము లనుభవించుచు నైతికానో
ల్లక, ఆయన చెప్పుట తొడ్డి కట్టముల పాలై కన్నీళ్లును గార్చు
చు దెలిచాకస్థానండు జపానాన్యమును సమీపించెను. ప్రజ
లకు రా జ కీ య స్వా తంత్ర్య మే వ ర ము వ ధి
గాదని ఆయనకు తెలియెను. అందుకేనీని నిక్కువాద్యుద్ధరణము
ను మద్యపాన నిషేధకారమును ఆయన కార్యక్రమములో
ప్రధానాంశములుగ నుంచెను. గాంధీ మహాత్ముడు క్రై
స్తవమతములో జేరినవాడు కాకపోవచ్చును. కాని ఆయన జీవిత
ములో ఏనుక్రిస్తే అదర్శపురుషుడుగ నుండెని తెలియుగలదు.
క్రైస్తవమతమునందలి సత్వములన యెవర నాయనకు లోకమం
ది భారతీయులం మార్చుకెడిరి. కలకొలది మంది భారతీయు
లుగూడ మార్చుకొండిరి. గాంధీ క్రీస్తు అతారమని భావించుటను
జూడ వెనుకటివలె విగ్రహములందు వివాదము భగ్గుమనుచున్న
దనియు మహాత్ముని మనగా నేగగాని, యేములనో యెవరిని
కనబడనందుట గాదనియు కనుగొనకొచ్చిరి.

రాజప్రతినిధిపర్యటనము

భూపవాళ, నవంబరు 22:—డాటియా మహారాజుగారి
దివమున డాటియాస్టేషనులో రిడింగు ప్రభుదండకుల గౌర
వార్థము విదోనగెను.

పంజాబు గవర్నరు

లాహోరు, నవంబరు 21:—సర్ ఎడ్వర్డు మట్టిగాన్,
గారు డిక్రెటరు కి క తేదిన, జిల్లాబోర్డు అధికార్యవహారముల
గురించి చర్చించుట కొక సమావేశ మొనర్చెను.

ముట్టి వె. శత్రురమణప్ప, కార్వదర్శి

అమృతాంజనం ఉష్ణో, మృదాం - బాంధవ్యం.

8081 వర్ణాశ్రయం. (గోదావరితీర్థం)
 కె. రాధాకృష్ణ అదనం: "ఇంద్ర నిగమం" వర్ణాశ్రయం.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపాపులోదొరకును

చక్క-నిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రాక్షరశాల

ఇచ్చట అచ్చుపనులు
సుందరముగ న్యాయమైన ధరలకు
చేసి యియ్యబడును

6, 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

జిల్లా మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా॥ సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటివాచకము డిటా	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 అత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము ధక్తపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి ... వెల 0-8-0
తత్సమచంద్రిక ... వెల 1-0-0 సటీకా ఆస్థాశబ్దచింతామణి 0-12-0
సత్యవత్సవాభ్యాసము-పద్య కావ్యము. కవిత్యము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	1	4	0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు

వరిక్షకు నిలచి ఖ్యాతిగాంచిన

శుక్లనష్టము

మాత్రము 50 కి రూ 1-4-0

చిరునామాలు విశేషముగా వ్రాయవలెను.

పూతని వైత్యరోగములకు సీసా 1-కి రూ 1-0-0

మహాకాషధి జ్ఞాపకశక్తికి సీసా 1 కి రూ 1-10-0

సంజీవి రక్తశుద్ధికి లేహ్యంతు 20 కి రూ 5-0-0

ఈ వైద్య ప్రత్యేకము. ఏ తెంట్టు కాకలెను.

ఓవర్ ఆండు కో, ఏలూరు, (కృష్ణాజిల్లా)

మహాభ్యగుసంహిత

ఇది యొక గొప్ప శాస్త్రగ్రంథము. మహాభ్యగ్రహములచే నాయుబడి నది. దీనివలన ప్రతిమానవుని యొక్క శారీరకమును అమూల్యగముగా చక్కములతోనూడ వ్రాయబడియున్నది. జన్మశతవత్సరము, లాఠిలు, జననకాల ఘడియలు జాతకమందలి మానవమన యెడల, కావలసినవారికి వి. పి. గా పంపించెదను. శ్లోకములు తెలుగు అర్థంతో సహా వ్రాయబడును 8-0-0 అనున ఆర్థం ఆవసరము లేని వారికి 2-0-0 మాత్రమే. 8512

ఆకెళ్ల వేంకటశాస్త్రి, 'దైవజ్ఞుడు' గోపాలపురం కొత్తపేటపొట్ల, గోదావరిజిల్లా.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుర్బలులపాలిటి సంతేవి:— మేనమామ, నిక్కా, నిన్న నవ్వునూ, నిన్నుత్తర, అలిమూత్రము, మొదలగు వాటిని పొసిరి మంచి బలమును, యవ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని (కాంతి) పొంది, కలిగించు వరప్రసాదము. 2 పట్టీలు చాలు. దట్టి రూ 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0-8-0 (8513)

శోభాపుష్ప లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును శోభాపుష్ప కాల విశేషమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము. 15 రూ. దట్టి రూ 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0

పి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదము, శివరేషి, తెలంగాణ.

The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.
Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటికల్ వర్కుస్
లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రవభా మూత్రము

ఇది కొంతవత్తు భావార్థస్మరణ, మూత్రక భస్మము, మొదలగువాటిని చేర్చి శాస్త్రోక్తముగా రియారు చేయబడినది. మూత్రముతో కలిసిపోవు కుక్కలూ, మూత్రమునందును తీపి (phosphate), తెలుపు మొదలగు నెకరోగముల, నడుమ నొప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు, బలహీనత యితర శ్రీగుంబంధమైన అంటువ్యాధులు మొదలగునవి తప్పక కుమారు.

ఒక తులము ఔషధముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ 1/5/0
4 బుడ్డుల ఒక సాని అర్ధరూప పంపిన ప్యాకింగు పోస్టు ఖర్చులు యిగాము.

మా ఔషధముల క్యాటలాగు యి కామెగా పంపించును
Sole Agents
H. Damodar & Co.,
43 China Bazaar Road,
Madras.